

Undervisningsministeriet
April 2017

Høringsnotat om

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, lov om erhvervsuddannelser, lov om folkeskolen og forskellige andre love (Praktikpladsafhængigt bidrag til AUB m.v.)

1. Indledning

Et udkast til lovforslag har i perioden den 3. februar 2017 til den 21. februar 2017 været sendt i høring hos 59 myndigheder og organisationer. Lovforslagsudkastet blev også offentliggjort på Høringsportalen.

Der er fra de hørte myndigheder og organisationer modtaget 32 høringssvar, hvoraf 27 indeholder bemærkninger til lovforslagsudkastet.

I notatet er alene medtaget de væsentligste punkter fra høringssvarene. En oversigt med angivelse af, hvem der har afgivet høringssvar, er vedlagt.

2. Sammenfatning af ændringer i lovforslaget i forhold til høringssudkastet

De modtagne høringssvar har givet anledning til følgende større ændringer af det fremsatte lovforslag i forhold til det udkast, der har været i høring:

- De foreslåede ændringer § 5 a og 7 a i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag om betaling for skolehjemsoophold udgår af lovforslaget.
- Måltallet for institutionernes tilskudsudløsende uddannelsesaftaler kommer til at fremgå af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) og ikke som foreslået af de årlige finanslove.
- Det kommer til at fremgå, at tilskud efter lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag udbetales til den institution, som mest sandsynligt har udført det opsøgende arbejde forud for den enkelte aftale.
- Betingelsen for fordelsbonus justeres således, at andelen af uddannelsesaktive elever, som har kvalificeret sig til at påbegynde hovedforløbet på fordelsuddannelsen, og som efter 3 måneder ikke har indgået en uddannelsesaftale med en arbejdsgiver, ikke må overstige 10 pct. En tilsvarende ændring foretages af den gældende § 15 e, stk. 4, nr. 1, om statslig fordelsbonus.
- Det præciseres, at opgørelsen af, hvilke fordelsuddannelser der kan udløse bonus for bonusåret, udføres i et samarbejde mellem Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag og Undervisningsministeriet.
- Det præciseres, at godkendte fordelsuddannelser forbliver fordelsuddannelser, så længe de opfylder betingelserne for at udløse fordelsbonus, eller indtil uddannelsen efter høring af arbejdsgivernes brancheorganisationer ophører med at være fordelsuddannelse det førstkommande kalenderår.
- Det præciseres, at listen over sammenhængen mellem tidligere og nuværende erhvervsuddannelser udfærdiges i samarbejde med de faglige udvalg, og at modelparameteren for det pågældende år anvendes til vægtning.
- I den foreslåede § 21 b i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (og andre steder i lovforslaget) ændres terminologien ”tilskud” til: ”fritagelse for merbidrag”. Endvidere ændres terminologien ”pr. opslag” til: ”pr. opslået stilling”.

- Der foreslås indsat en ny § 21 f i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, som er en samlebestemmelse om Arbejdsgivernes Uddannelses håndtering af opkrævninger og udbetalinger, rentepålæg mv., samt bemyndigelser vedrørende dels opkrævninger og udbetalinger, dels at uddannelsesafgifter inden for uddannelser sidestillet med erhvervsuddannelser, bortset fra farmakonomuddannelsen, kan indgå i ordningen med det praktikpladsafhængige AUB-bidrag.
- Bemærkningerne til den foreslåede § 26 b i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag om data-spørgsmål præciseres i lyset af høringsvar fra Danmarks Statistik og Datatilsynet. Der foreslås i denne henseende oprettet et register vedrørende uddannelsesniveau i regi af Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag.
- Det er i relation til den foreslåede nye dimensioneringsmodel for erhvervsuddannelsesområdet tydeliggjort, at de objektive kriterier for dimensionering i særlige tilfælde kan fraviges efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser.
- Elementet om digitale beviser på erhvervsuddannelserne udgår af lovforslaget.
- Der er i relation til styrkelse af de såkaldte EMMA-kriterier foretaget justering af Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelsers inddragelse i den videre implementering, ligesom der foretages justering og tydeliggørelse af forskellige elementer i relation til elevers praktikpladsaktivitet.
- Lovforslagets § 6 om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler er justeret, så der muliggøres udbetaling af elevstøtte i første del af grundforløbet. Henset til det tidspunkt, hvor lovforslaget vil kunne træde i kraft, er fristen for modtagelse af ansøgning senest den 30. juni 2017 endvidere udgået af lovforslaget. Det vil også være med til at sikre, at så mange skoler som muligt får tid til at udarbejde deres ansøgning.
- Der er foretaget justeringer i de foreslåede overgang- og ikrafttrædelsesbestemmelser for at sikre den mest hensigtsmæssigt indfasning af lovforslaget enkelte elementer.

Der er endvidere foretaget en række ændringer af redaktionel og lovteknisk karakter.

I lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag foreslås det derudover at ændre betingelserne for lønrefusion ved ansættelse af voksne elever, ligesom bestemmelserne om tilskud til faglige udvalg og lokale uddannelsesudvalg til vejledning om uddannelsesmuligheder mv. for elever og praktikvirksomheder tilpasses den foreslåede ordning vedrørende dimensionering af erhvervsuddannelser. Endvidere introduceres en ændring af lovens rentebestemmelser, ligesom det sikres, at det praktikpladsafhængige AUB-bidrag vil kunne samkøres med ATP-husets system ”Fælles Betaling”.

3. Generelle bemærkninger til udkastet til lovforslag

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) hilser generelt trepartsaftalen velkommen. Rådet har ikke selvstændige bemærkninger til de dele af udkastet, som gennemfører trepartsaftalen, hvor der i stedet henvises til høringsvar, der måtte komme fra de organisationer, der er repræsenteret i REU.

KL bakker grundlæggende op om den nye praktikpladsmodel, herunder indførelse af et praktikpladsafhængigt AUB-bidrag, der vil styrke virksomhedernes tilskyndelse til at oprette flere praktikpladser og dermed bidrage til uddannelse af mere faglært arbejdskraft.

LO takker for høringen over lovforslaget, der implementerer en del af trepartsaftalen om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser.

DA finder, at trepartsaftalen er et væsentligt instrument i forhold til at undgå mangel på faglærte medarbejdere i de kommende år, idet man i den henseende skønner, at Danmark alt andet lige vil mangle ca. 60.000 faglærte i 2025. DA finder samtidig, at trepartsaftalen ikke kan stå alene, og at der er behov for yderligere tiltag med henblik på at få flere elever til at vælge en relevant erhvervsuddannelse, herunder en styrkelse af udskolingen i folkeskolen, obligatorisk erhvervspraktik i 8.-9. klasse m.m. Derudover havde DA gerne set, at trepartsaftalens bonus var yderligere styrket.

Danske Landbrugsskoler anerkender de mange gode initiativer i lovforslaget.

Danske Skoleelever (DSE) ser meget positivt på lovforslaget, der igangsætter initiativer til fordel for erhvervsuddannelserne samt en mere kvalificeret vejledning af eleverne i folkeskolen i forhold til valg af ungdomsuddannelse ved brug af brobygning, udvidelse af muligheden for praktik og udvidet forståelse af åben skole. DSE ser ikke vejledningsindsatsen som værende i mål, men finder, at forslaget er et skridt i den rigtige retning.

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) påpeger, at de specielle forhold for uddannelsen som erhvervsfisker ikke er taget tilstrækkeligt i betragtning i trepartsaftalen eller i lovforslaget. Dette gælder både for så vidt angår kvalifikation til at komme på listen over fordelsuddannelser og for så vidt angår AUB-finansiering.

FSR – danske revisorer (FSR) ser positivt på at fremme antallet af praktikpladser på det danske arbejdsmarked, men mener at forslaget vil øge det store administrative pres, der allerede er på det danske erhvervsliv – især på de små virksomheder med 0-4 ansatte.

FTF hilser trepartsaftalen velkommen, idet der med aftalen opnås en fælles anerkendelse af praktikpladsproblemet og behovet for at løse det.

Håndværksrådet støtter, at der er fokus på at skaffe flere praktikpladser i virksomheder, der ikke for nuværende i høj nok grad tager elever. Det administrative set-up for det nye praktikpladsafhængige AUB synes dog efter Håndværksrådets opfattelse at være vanskeligt for virksomhederne at gennemskue, ligesom de midler til administration i AUB, som virksomhederne skal betale, kunne have været brugt til direkte praktikbonusser og flere praktikpladser.

Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) bemærker, at der med de foreslåede ændringer af lov om Arbejdsgiverens Uddannelsesbidrag (AUB-loven) indføres en kompleks lovgivning, som ikke understøtter arbejdet med regelforenkling og enklere administration. På trods af, at lovforslaget er baseret på objektive kriterier, som kan system- og dataunderstøttes, vil selv en velfungerende it-løsning have vanskeligt ved at levere et produkt, som lever op til målene med digitaliseringsklar lovgivning, hvilket indebærer stor risiko for, at det produkt, som AUB med lovforslaget skal levere, ikke vil opleves som lettilgængeligt og brugervenligt af virksomhederne.

Flere organisationer bemærker, at høringsfristen har været kort.

Ministeriets bemærkninger:

Undervisningsministeriet finder det positivt, at så mange hilser lovforslaget velkomment.

Med det praktikpladsafhængige bidrag til Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) udmøntes en essentiel del af trepartsaftalen og afrapporteringen fra den tekniske arbejdsgruppe, der har været nedsat i medfør af trepartsaftalen. Der er for så vidt angår det praktikpladsafhængige AUB-bidrag tale om et betydeligt administrativt set-up, som Undervisningsministeriet i samarbejde med AUB og parterne har bestræbt sig på at gøre så enkelt som muligt.

Undervisningsministeriet anerkender, at der er tale om en kompliceret praktikpladsmodel, der dog afspejler kompleksiteten på praktikpladsområdet. Det fremgår af lovforslaget, at der er økonomiske merudgifter forbundet med udvikling og administration af modellen, der dog kan finansieres uden forhøjelse af arbejdsgiverbidraget.

Lovforslaget er justeret med henblik på at tage højde for bl.a. erhvervsfiskeruddannelsens indretning og struktur.

Den korte høringsfrist beklages. Loven er tiltænkt at skulle have virkning fra 2018 (og i visse henseender tidligere), hvilket gør det nødvendigt, at lovforslaget vedtages inden sommerferien 2017.

4. Bemærkninger til enkeltelementer til udkastet til lovforslag

4.1. § 1 om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag

Omlægning af refusionsordning

AUB foreslår den 1. juli 2018 som ikrafttrædelsesdato, da tidspunktet ligger i sommerferien mellem to skoleår, hvor kostophold før sommerferien forventes at være afsluttet og nye endnu ikke er påbegyndt. Det bør i den henseende afklares med kostafdelingerne, hvor længe der er behov for at holde EASY-A åbent for at få indberettet alle kost- og logiophold, som er påbegyndt før 1. juli 2018. AUB foreslår endvidere en justering af de foreslåede overgangsregler.

Danske Landbrugsskoler bemærker, at refusion til arbejdsgiverne af udgifter til elevers kostophold efter gældende ret er betinget af, at eleven skal have minimum 5 kvarter til skole med offentlig transport. Desuden kan elev og arbejdsgiver aftale, at eleven skal gå på en skole længere væk end nærmeste skole (og nærmeste skole ikke ligger mere end 5 kvarter væk). I det tilfælde kan arbejdsgiveren også få fuld refusion for betalt kost og logi for eleven. Det mangler at blive præciseret i lovforslaget, at det er nok, at elev og lærermester har aftalt kostopholdet, dvs. uden afstandskrav.

Danske Landbrugsskoler bemærker endvidere, at skolerne gerne vil kunne fakturere Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag måned for måned. Som det er i dag får arbejdsgiveren først refusion for betalt kost og logi, når opholdet er overstået og alle regninger betalt, hvilket gør, at skolerne har et stort udestående, da landbrugsskolerne har lange kostophold.

Danske SOSU-skoler og B-SOSU hilser forslaget velkommen.

REU støtter som udgangspunkt forslaget, men påpeger at det inden implementeringen bør afklares, om der evt. skal tages hensyn til problemstillinger vedrørende overenskomstsmæssige forhold. REU henviser endvidere til selvstændige høringssvar, der måtte komme fra de organisationer, der er repræsenteret i REU.

Ministeriets bemærkninger:

På baggrund af REU's høringssvar har Undervisningsministeriet besluttet, at udkastets foreslåede ændringer af § 5 a og 7 a i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag om betaling for skolehjemsophold udgår af lovforslaget. Undervisningsministeriet arbejder videre med forslaget i dialog med arbejdsmarkedets parter og AUB, idet forslaget indebærer både en regelforenklning og byrdelettelser for arbejdsgiverne.

Statsligt tilskud for formidling af uddannelsesaftaler

AUB noterer sig, at forslaget indebærer, at AUB's bestyrelse skal administrere ordningen i det foreslåede § 12 c, stk. 2, vedrørende tilskud for formidling af uddannelsesaftaler med arbejdsgivere, der ikke har haft en uddannelsesaftale med en elev i de seneste fem år.

DA anfører vedrørende det foreslåede § 12 c, stk. 1, at det er en forudsætning i trepartsaftalen, at forhøjet tilskud alene kan udløses, når skolen har forbedret antallet af indgåede uddannelsesaftaler i forhold til det foregående år, dvs. at måltallet skal være 100 pct. DA finder dermed ikke, at en årlig fastsættelse af procentdelen i forbindelse med finansloven er en korrekt udmøntning af trepartsaftalen. DA noterer sig endvidere, at Undervisningsministeriet har tilkendegivet at ville præcisere, at tilskuddet tildeles de uddannelsesinstitutioner, som mest sandsynligt foretager det opsøgende arbejde.

Danske SOSU-skoler og B-SOSU finder det urimeligt, at der ikke ydes tilskud til praktikpladsopsøgning og vejledning af elever om praktik- og beskæftigelsesmuligheder på social- og sundhedsuddannelsesområdet. Den omfattende konkurrenceudsættelse i sektoren betyder, at private aktører varetager en stadigt stigende andel af sektorens aktiviteter. Det er derfor af afgørende betydning for en sikring af den fremtidige arbejdsmarkedsbalance, at disse private virksomheder inddrages aktivt i sektorens uddannelsesforpligtelser.

Ligeledes finder Danske SOSU-skoler og B-SOSU, at social- og sundhedsuddannelsesområdet bør medinddrages som tilskudsberettiget i det foreslåede § 12 c, stk. 2, rettet mod virksomheder, der ikke i de seneste 5 år har haft elever. under henvisning til den gældende aftale om dimensionering af praktikpladser på social- og sundhedsuddannelsesområdet opfordrer foreningerne derfor til, at undtagelsen af social- og sundhedsuddannelsesområdet udelades, og at der findes en model, der sikrer området en rimelig andel af den samlede ramme for tilskud.

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L) anser justeringen af reglerne for det eksisterende tilskud som en reel forringelse af den gældende statslige præmiering af erhvervsskolerne i forbindelse med, at skolerne indgår praktikpladsaftaler, jf. den foreslåede ændring af måltallet fra 90 pct. til 100 pct. af de indgåede aftaler i et givent år. Det findes endvidere uklart, om det foreslåede nye tilskud for indgåelse af aftaler med virksomheder, der ikke har haft elever i de seneste fem år, tilfører sektoren ekstra midler.

Handelsskolernes Lærerforening (HL) er bekymret over, at skolerne i 2018 kun modtager den forhøjede praktikpladspræmie ud fra et måltal på 100 pct. mod de nuværende 90 pct. af de indgåede aftaler i et givent år.

Institut for Menneskerettigheder anfører, at den foreslåede ordning kan risikere at få den konsekvens, at praktiksøgende elever med etnisk minoritetsbaggrund kommer bagest i køen ved indgåelsen af ud-

dannelsesaftaler. Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor, at erhvervsskoler, der indgår en uddannelsesaftale på vegne af en elev med etnisk minoritetsbaggrund, skal kunne modtage et forhøjet praktikpladstaxametertilskud, evt. som en treårig forsøgsperiode.

LO bemærker, at lovforslaget forudsætter, at tilskuddet udbetales til de skoler, som registrerer uddannelsesaftalen, hvilket betyder, at forslaget alene skaber yderligere økonomisk incitament for det praktikpladsopsøgende arbejde for de skoler som både udbyder grundforløb og hovedforløb, da tilskuddet alene tilfalder den institution, hvor uddannelsesaftalen registreres. Ydermere kan uddannelsen til social- og sundhedshjælper og assistent ikke udløse tilskud efter bestemmelsen. Imidlertid er en stigende del af beskæftigelsen på dette område i privat regi, og derfor bør den private del være omfattet af tilskuddet.

Ministeriets bemærkninger:

Det er ikke hensigten at forringe det statslige tilskud til institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Der sigtes tværtimod på at gennemføre en udgiftsneutral omlægning af tilskuddet, hvor det forventede mindreforbrug på tilskuddet til det praktikpladsopsøgende arbejde som følge af det forstærkede incitament til at forbedre praktikpladsindgåelsen i forhold til forudgående år bliver anvendt til den nye bonusordning til institutioner, som indgår uddannelsesaftaler med virksomheder, som ikke tidligere har haft elever.

Lovforslaget er justeret således, at måltallet fastsættes i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag til 100 pct. af antal tilskudsudløsende uddannelsesaftaler registreret ved institutionen i seneste kalenderår. Tilskuddets størrelse vil fortsat skulle fastsættes på de årlige finanslove.

Det fremgår ikke af trepartsaftalen, at der skal ske en ændring af, hvilke skoler der får udbetalt tilskuddet. Den nuværende metode forsøger at tildele tilskuddet til de uddannelsesinstitutioner, som mest sandsynligt foretager det opsøgende arbejde. Det vurderes, at den nuværende ordning er den mest hensigtsmæssige. Lovforslagets bemærkninger er justeret i overensstemmelse hermed.

Det af LO anførte om, at tilskuddet for formidling af uddannelsesaftaler udvides til også at gælde for social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent, som ansættes i privat regi, noteres. Undervisningsministeriet vil foretage en afdækning af, hvorledes en sådan ordning vil kunne administreres.

Med hensyn til Institut for Menneskerettigheders forslag om et forhøjet praktikpladstaxametertilskud til erhvervsskoler, der indgår en uddannelsesaftale på vegne af en elev med etnisk minoritetsbaggrund, bemærkes, at forslaget falder uden for trepartsaftalen. Forslaget vil indgå i Undervisningsministeriets videre overvejelser.

Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrags dækning af statens driftsudgifter til skolepraktik

AUB bemærker om det foreslåede § 12 d, stk. 2, vedrørende AUB's dækning af den del af statens driftsudgifter til skolepraktik, der årligt overstiger udgiftsniveauet herfor i 2016, at fastlæggelsen af, hvorledes og hvornår på året en eventuel afregning mellem AUB og Undervisningsministeriet skal finde sted, bør tage højde for AUB's regnskabsperiode m.v.

Ministeriets bemærkninger:

Der vil blive fastlagt en afregningsmodel, der i videst muligt omfang tager højde for de eksisterende pengestrømme, herunder for AUBs og statens regnskabsafklæggelse.

Fordelsbonus

AUB bemærker i relation til det foreslåede § 15 g, stk. 4, hvorefter AUB i året efter bonusåret skal foretage en opgørelse af, hvilke fordelsuddannelser, der kan udløse bonus for bonusåret, at AUB ikke pt. har adgang til de informationer, som er nødvendige for at kunne foretage opgørelsen. AUB hæfter sig dog ved, at det af lovforslagets bemærkninger fremgår, at AUB vil få denne adgang, men bemærker her til, at der er behov for en dialog med Undervisningsministeriet angående dataleverancen, før AUB kan vurdere, om/hvordan der kan udvikles en hensigtsmæssig teknisk og administrativ løsning, og at usikkerheden angående dataleverancen og den korte tidsmæssige horisont indebærer, at AUB ikke med sikkerhed kan konstatere, om løsningen vil kunne udvikles rettidigt. AUB finder endvidere, at Undervisningsministeriet bør have ansvar for at sikre kvaliteten i de leverede data, idet AUB ikke har mulighed for at vurdere, om der kan være fejl i data.

AUB bemærker i relation til det foreslåede § 15 g, stk. 6, hvorefter AUB's bestyrelse kan fastsætte nærmere regler om bl.a. afskæring af fordelsbonus, at tekniske og administrative årsager kan bevirke, at dette kan komme på tale i relation til forhøjelse, nedsættelse og bortfald, således at nye oplysninger, der ikke er registreret på et nærmere angivet tidspunkt, ikke fører til automatiske forhøjelser, nedsættelse eller bortfald af den enkelte arbejdsgivers bonus eller regulering over for andre arbejdsgivere.

AUB foreslår i relation til det foreslåede § 15 i, stk. 1, hvorefter undervisningsministeren godkender, hvilke uddannelser der i det kommende bonusår er fordelsuddannelser, at listen herom offentliggøres senest den 1. september i året før bonusåret med henblik på AUB's vejledning af arbejdsgiverne.

AUB foreslår følgende tilføjelse til det foreslåede § 7, stk. 4: "Ved beregning af bonusudløsende praktikårselever efter § 15 h, som affattet ved denne lovs § 1 nr. 6, indgår alene uddannelsesaftaler, der er igangværende den 1. januar 2018 eller senere."

DA anfører, at betingelsen i det foreslåede § 15 g, stk. 4, nr. 1, ikke er korrekt, da det fremgår af rapporten fra den tekniske arbejdsgruppe (s. 12-13), at andelen af uddannelsesaktive elever skal beregnes på baggrund af de elever, som har kvalificeret sig til hovedforløb i perioden 1/1 til 31/12 i bonusåret. Dvs. beregningen skal ikke, som anført, ske i forhold til den samlede population af uddannelsesaktive elever.

DA bemærker endvidere for så vidt angår det foreslåede § 15 i, stk. 1, at den foreslåede automatik i forhold til fordelsuddannelser fremgår ikke af aftaleteksten, og DA er uenige i denne udlægning af aftaleteksten. DA har derfor positivt noteret sig, at Undervisningsministeriet har tilkendegivet, at lovforslaget justeres, således at arbejdsgiverorganisationerne høres hvert år, om de ønsker at opretholde deres ønske om fordelsuddannelse.

DFPO bemærker, at erhvervsfiskeruddannelsen på grund af de specielle forhold for uddannelsen allerede opfylder kriterierne for at være fordelsuddannelse, uanset om uddannelsen ikke "kravkonceptmæssigt" passer ind i den ramme, som udmøntningen af trepartsaftalen lægger op til. DFPO anmoder på den baggrund om, at spørgsmålet om erhvervsfiskeruddannelsens godkendelse som fordelsuddannelse genovervejes.

Håndværksrådet er kritisk over for, at virksomhederne først året efter ved, om de kan regne med en bonus, eller om der er kollektivt underskud i sektoren og derfor kan risikere, at der i stedet kommer en

opkrævning af en ekstra indbetaling. Det vil forvirre og skabe tvivl om fordelene ved at oprette ekstra praktikpladser.

LO bemærker, at erhvervsfiskeruddannelsen på flere punkter adskiller sig på fra erhvervsuddannelserne bl.a. ved, at eleverne ikke er ansat hos den enkelte arbejdsgiver, men i brancheorganisationen (DFPO). I dette lys giver den generelle model ikke mening for denne uddannelse. LO finder på denne baggrund, at der skal findes en løsning, så erhvervsfisker-uddannelsen kan blive en del af det praktikpladsafhængige AUB til trods for dens særlige karakter.

For så vidt angår det foreslåede § 15 g, stk. 4, nr. 1, foreslår LO, at stykket affattes således: ”... og som efter tre måneder ikke har indgået en uddannelsesaftale med en arbejdsgiver, må ikke overstige 10 pct.” De 10 pct. skal beregnes af de elever, der har færdiggjort deres grundforløb 2, og som tre måneder efter ikke har en aftale, men dog er uddannelses-aktive. Det er således ikke af hele populationen af uddannelsesaktive, at procenten skal beregnes, men kun af de elever, der er i overgang mellem grund- og hovedforløb (bl.a. trepartsaftalen side13).

Ministeriets bemærkninger:

Med hensyn til AUB's bemærkning om opgørelse af de fordelsuddannelser, der kan udløse bonus, er det præciseret, at denne vil blive foretaget i samarbejde mellem Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag og Styrelsen for It og Læring. Denne liste vil i forbindelse med offentliggørelsen blive sendt til AUB, som herefter kan bruge den til administration af fordelsbonusordningen.

I forhold til afskæring er lovforslagets bemærkninger justeret således, at bemyndigelsen vil blive udmøntet derved, at nye oplysninger, der ikke er korrekt registreret af eller i AUB på et nærmere angivet tidspunkt, hverken vil kunne føre til forhøjelse, nedsættelse eller bortfald af den enkelte arbejdsgivers bonus.

Det vil i de fremadrettede årlige processer om udpegning af fordelsuddannelser blive tilstræbt, at afklaring sker hurtigst muligt. Det er ikke muligt at fastsætte, at processen er afsluttet den 1. september.

Den af AUB foreslåede justering af § 7, stk. 4, er imødekommet således, at der ved beregningen af bonusudløsende praktikårselever alene indgår uddannelsesaftaler påbegyndt (dvs. startet) den 1. januar 2017 eller senere.

DA's og LO's bemærkninger til § 15 g, stk. 4, er imødekommet i lovforslaget. Den eksisterende ordning med statslig fordelsbonus for 2017 ændres tilsvarende.

DA ønske om, at godkendte fordelsuddannelser forbliver fordelsuddannelser, så længe de opfylder betingelserne for at udløse fordelsbonus, eller indtil uddannelsen efter høring af arbejdsgivernes brancheorganisationer ophører med at være fordelsuddannelse det førstkommende kalenderår, er imødekommet.

Det er korrekt, at virksomhederne først året efter ved, om de får en bonus hhv., om der er kollektivt underskud i sektoren og derfor kan risikere, at der kommer en opkrævning af en ekstra indbetaling. Det er tale om en konsekvens af den aftalte model.

Der er i lovforslaget taget højde for, at bl.a. erhvervsfiskeruddannelsen kan blive fordelsuddannelse fremadrettet. En lignende ændring er foretaget i relation til den statslige fordelsbonusordning for 2017.

Praktikbonus

AUB har til den foreslåede § 15 h enkelte lovtekniske bemærkninger og gentager derudover i relation til denne bestemmelse de bemærkninger om afskæring af fordelsbonus, som også er knyttet til det foreslåede § 15 g, stk. 6, ovenfor.

Håndværksrådet tager afstand fra, at praktikbonusen ikke gælder for alle virksomheder, men kun dem der forbedrer sig i forhold til de seneste tre år. Her straffer man unødigt de virksomheder, der allerede tager mange elever, og dette vil muligvis kunne skabe en stop-go-effekt for uddannelsesaftaler.

Ministeriets bemærkninger:

For så vidt angår AUB's bemærkninger til det foreslåede § 15 g, stk. 6, henvises til bemærkningerne under fordelsbonus.

Formålet med praktikbonusen er at tilskynde virksomheder til årligt at oprette praktikpladser, der matcher efterspørgslen på praktikpladser. Formålet er ikke at tilskynde til "stop-go"-effekter, hvor virksomheder undlader at oprette tilstrækkelige praktikpladser. For at modtage praktikbonus i 2018 og frem vil der ifølge forslaget, udover kravet om merbeskæftigelse af elever, også være et krav om, at virksomhedernes uddannelsesratio er højere end måluddannelsesratioen. Vægtningen mellem brancheratio og ratioen for den samlede arbejdsmarked vil fremadrettet tilgodese virksomheder i brancher, der ansætter mange elever pr. erhvervsuddannet medarbejder i dag, og disse virksomheder vil nemmere end virksomheder, der hidtil har taget få elever, kunne opfylde deres måluddannelsesratio og dermed opnå praktikbonus. Der findes derfor ikke anledning til at ændre i vilkårene for den foreslåede ordning, som følger den model, der er aftalt i trepartsregi.

Praktikpladsafhængigt bidrag til Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag

DA finder det problematisk, at virksomhederne først i foråret i det pågældende år modtager et brev med oplysninger om deres praktikpladsregnskab. Af hensyn til virksomhedernes muligheder for at reagere på udsigten til evt. merbidrag bør det tilstræbes, at den relevante information tilgår virksomhederne så tidligt som muligt.

DA bemærker endvidere, at henvisningen i lovforslagsudkastets bemærkninger til 8-10.000 praktikpladser årligt er forvirrende. DA finder, at det i bemærkningerne bør tilkendegives, at der er indgået aftale om, at det indgåede antal praktikpladser i 2025 skal være 8-10.000 højere end det antal praktikpladser, der er indgået i 2015. Den nuværende formulering kan forstås som en årlig forøgelse på 8-10.000 praktikpladser hvert år indtil 2025.

DFPO anfører, at erhvervsfiskeruddannelsen for en væsentlig dels vedkommende er finansieret via en kollektiv betaling lovmæssigt opkrævet fra samtlige danske fiskefartøjer/virksomheder. Med den kollektive forpligtelse, som alle danske fiskefartøjer har til at betale til uddannelse i sektoren, vil det være direkte forfejlet at tvinge disse virksomheder ind i en "trepartsramme", som kan udløse forhøjede AUB-bidrag ud fra teoretiske beregningsformler. DFPO har etableret og styrer erhvervsfiskeruddannelsen i et paritetisk samarbejde med Fagligt Fælles Forbund (3F). Det er en uddannelse, hvor den enkelte virksomhed i sektoren ikke ansætter elever, fordi denne proces er centraliseret hos DFPO, som har påtaget

sig arbejdsgiverrollen for alle elever i hele sektoren. DFPO finder, at det vil være beskæmmende, hvis en ensretning af erhvervsuddannelsesstrukturer og teoretisk opstilling af efterspørgsels-/udbudsmodeller griber ødelæggende ind i et ellers velfungerende uddannelseskoncept, som er understøttet af de direkte involverede arbejdsmarkedsparter. På denne baggrund anmoder DFPO om, at spørgsmålet om erhvervsfiskerfartøjers stilling i forhold til AUB betaling genovervejes, således at der ikke pålægges fiskerierhvervet nye, unødvendige byrder.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) bemærker, at det ved en sammenholdelse af udkastets § 7, stk. 1 og 4, er uklart, om bonus og merbidrag foreslås indført forskudt. Det er imidlertid vigtigt for virksomhederne, at merbidraget tidligst indføres samtidig med bonusordningerne. FA foreslår derfor, at dette gøres klart i udkastet.

FSR vurderer, at små virksomheder ved beregningen af arbejdsgivernes måluddannelsesratio vil blive forholdsvist hårdt ramt. FSR stiller sig endvidere uforstående over for, at arbejdsgiverne skal betale et højere bidrag, samtidig med at arbejdsgiveren efter den foreslåede § 21 c vil modtage et årligt tilskud pr. erhvervsuddannet fuldtidsbeskæftiget medarbejder. Ordningen er meget bureaukratisk, og mindsker virksomhedernes mulighed for at vurdere deres udgiftsniveau det enkelte år, da virksomhederne kan risikere ekstra opkrævninger.

Ministeriets bemærkninger:

Undervisningsministeriet er enig med DA i, at det bør tilstræbes, at den relevante information vedrørende oplysninger om praktikpladsregnskabet tilgår virksomhederne så tidligt som muligt. Lovforslaget er på dette punkt i overensstemmelse med afrapporteringen fra den tekniske arbejdsgruppe, som DA også deltog i.

Der er fra den 1. januar 2017 indført midlertidige bonusordninger, som er statsligt finansierede. De arbejdsgiverfinansierede bonusordninger vil efter lovforslaget skulle træde i kraft den 1. januar 2018. Beregning af praktikbonus beror på samme data som merbidraget, og begge dele vil først kunne opgøres i praktikpladsregnskabet for 2018, som sendes til virksomhederne i foråret 2019. Lovforslagets bemærkninger er præciseret i denne henseende.

For så vidt angår DFPO's bemærkninger henvises til det tidligere anførte.

I forhold til FSR's vurdering af modellens hensigtsmæssighed for arbejdsgivere bemærkes, at lovforslaget følger den model, der er aftalt mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter, herunder repræsentanter for arbejdsgiverne.

Merbidrag

AUB foreslår generelt i relation til det foreslåede § 21 a, at der etableres hjemmel til, at AUB's bestyrelse kan fastsætte nærmere regler om opkrævning, indbetaling og udbetaling af praktikpladsafhængigt AUB-bidrag. Det bemærkes hertil, at det ikke fremgår af lovudkastet, hvilken rentesats mv., som AUB kan opkræve ved ikke-rettidig indbetaling af merbidrag, og det foreslås, at dette kommer til at følge Moderniseringsstyrelsens "Vejledning om betalingsfrister og opkrævning af gebyrer og renter ved forsinket betaling", at dette kommer til at gælde både offentlige og private arbejdsgivere, samt endelig, at dette ligeledes finder anvendelse for opkrævning af ikke-rettidig betaling efter den foreslåede § 18 om betaling af bidrag til AUB i en række andre henseender.

AUB foreslår, at det foreslåede stk. 1, 3. pkt., erstattes af følgende sætning, der tilføjes som sidste pkt. i § 21 a, stk. 2: ”En arbejdsgivers måluddannelsesratio beregnes først, når arbejdsgiveren har haft en erhvervsuddannet helårs fuldtidsbeskæftiget medarbejder i det foregående kalenderår. Såfremt arbejdsgiveren ikke har en måluddannelsesratio, betaler arbejdsgiveren ikke merbidrag efter stk. 1.”

AUB foreslår i relation til det foreslåede stk. 5, nr. 2, at dersom den forudsatte sektorspecifikke faktor ikke foreligger senest den 15. marts, kan det forudgående års sektorspecifikke faktor anvendes, og at en procedure herfor fremgår af loven. AUB foreslår en tilsvarende løsning i relation til det foreslåede § 21 a, stk. 6, vedrørende den anvendte modelparameter.

AUB foreslår i relation til det foreslåede stk. 7, at det præciseres, hvorvidt bestemmelsen skal forstås således, at deltidsbeskæftigede medarbejdere skal omregnes til fuldtidsbeskæftigede medarbejdere, eller om en fuldtidsbeskæftiget medarbejder skal forstås som en medarbejder, der har været ansat et fuldt kalenderår. AUB foreslår endvidere, at bestemmelsen 2. pkt. affattes således: ”En erhvervsuddannet medarbejders beskæftigelsesgrad udregnes på grundlag af arbejdsgiverens ATP bidrag”.

AUB bemærker i relation til det foreslåede stk. 8, nr. 2, at anvendelse af de såkaldte DISCO-koder vil give AUB's administration en række udfordringer af kontrol- og datakvalitetsmæssig karakter, lige som brug af DISCO-koder medfører øgede udviklings- og administrationsomkostninger til it-integration. AUB anbefaler på den baggrund, at brugen af DISCO-koder undlades, (dvs. at § 21 a, stk. 8, nr. 2, udgår). Det bemærkes hertil, at medarbejdere med uoplyst uddannelsesbaggrund, som ikke indplaceres i registreret efter det foreslåede § 21 a, stk. 8, nr. 1, vil få tildelt et uddannelsesniveau på baggrund af uddannelsesfordelingen fra den hovedbranche, som medarbejderens arbejdsgiver er registreret i.

AUB foreslår i relation til de foreslåede stk. 9 hhv. stk. 10, at såfremt den forudsatte hovedbrancheinddeling hhv. sektorgruppering ikke er opdateret hhv. leveret fra Danmarks Statistik senest den 15. marts, skal det forudgående års hovedbrancheinddeling hhv. sektorgruppering kunne anvendes.

AUB foreslår i relation til det foreslåede § 7 stk. 5, at merbidrag efter den foreslåede § 21 a (lovudkastets § 1, nr. 9) opkræves første gang medio 2019.

DA anfører, at den foreslåede § 21 a definerer en arbejdsgiver, der skal betale et merbidrag som arbejdsgivere, der har haft ”mindst en erhvervsuddannet fuldtidsbeskæftiget medarbejder”. DA kan ikke genfinde denne afgrænsning af arbejdsgivere i aftaleteksten, herunder bilagene fra den tekniske arbejdsgruppe, hvor det alene fremgår, at ”Det differentierede bidrag skal baseres på antal faglærte i virksomhederne.” DA finder således, at udvidelsen af afgrænsningen til ”fuldtidsbeskæftiget” afviger fra aftalegrundlaget, og DA ønsker derfor lovforslaget ændret på dette punkt. Udgangspunktet bør således være helårselever og helårsansatte. Såfremt lovforslaget ikke ændres, vil det have en anden fordelingsmæssig konsekvens end aftalt. DA kan ikke støtte dette.

DA bemærker tilsvarende, at det i det foreslåede § 21 a, stk. 2, fremgår, at ”Til brug for beregning af merbidraget opgøres måluddannelsesratio og uddannelsesratio i praktikårselever ved at multiplicere hver ratio med antallet af erhvervsuddannede fuldtidsbeskæftigede medarbejdere vægtet med deres modelparameter, jf. stk. 6”. Dette er ligeledes i uoverensstemmelse med aftalegrundlaget, hvor det fremgår, at beregningerne baserer sig på antal erhvervsuddannede.

DA tager desuden et generelt forbehold for beregningen og vægtningen af uddannelsesratioer for brancher og arbejdsmarked, som DA ikke finder i overensstemmelse med aftalegrundlaget. DA vurderer, at den skitserede beregning vil føre til en underfinansiering, som alene kan dækkes ved at forhøje måluddannelsesratioerne.

I det foreslåede § 21 a, stk. 6, 3. pkt., fremgår det, at Undervisningsministeriet offentliggør en liste over sammenhængen mellem tidligere og nuværende erhvervsuddannelser. DA finder, at REU og de faglige udvalg bør inddrages i dette arbejde, idet de har et mere detaljeret kendskab til udviklingen af erhvervsuddannelser. DA anbefaler derfor, at det tilføjes i lovteksten, at listen udfærdiges efter indstilling fra REU og de faglige udvalg.

I forhold til det foreslåede § 21 a, stk. 8, vil DA påpege, at der er anvendt en meget bred formulering, når det er anført ”Såfremt en arbejdsgiver har ansat medarbejdere uden en registreret uddannelse...”. Denne formulering omfatter også alle ufaglærte, som jo ikke har en registreret uddannelse. DA mener derfor, at det bør præciseres, at bestemmelsen skal finde anvendelse i forhold til ansættelse af udenlandske medarbejdere.

DA bemærker generelt, at det ved anvendelse af vægtning med modelparametre bør præciseres, om det er modelparameteren for det pågældende år eller for det efterfølgende år, da modelparametre genberegnes årligt og således kan variere.

FA finder det meget vigtigt, at bemærkningerne til lovforslaget medtager den aftale, som blev indgået i den tekniske arbejdsgruppe til Trepartsforhandlingerne 2016 II, jf. afrapporteringens bilag 1e: ”LO og DA inviterer de øvrige aftalepartier til en årlig gennemgang af modellens resultater, inden den forelægges REU. Det vil også sikre den mest præcise beregning af modelparametrene for de enkelte uddannelser.

Håndværksrådet støtter, at man først skal betale merbidrag, når man har mindst en fuldtidsansat.

Ministeriets bemærkninger:

Med hensyn til AUB's spørgsmål om hjemmel vedrørende renter er lovforslaget rettet i overensstemmelse hermed.

Undervisningsministeriet er enig med AUB i, at såfremt et nødvendigt parameter i det praktikpladsafhængige AUB-bidrag ikke er opdateret i tide til at kunne indgå i det nye bonusår, må der ske en genanvendelse af den seneste kendte parameter. Dette er justeret i lovforslaget.

Det er præciseret, at deltidsansatte indgår i modellen.

Anvendelse af DISCO-koder følger direkte af afrapporteringen fra den tekniske arbejdsgruppe.

Det kan bekræftes, at merbidraget opkræves første gang medio 2019.

Undervisningsministeriet vil indgå i bilateral dialog med DA om beregningen og vægtningen af uddannelsesratioerne for brancher og for det samlede arbejdsmarked.

Det er præciseret i bemærkningerne, at listen over sammenhængen mellem tidligere og nuværende erhvervsuddannelser udfærdiges i samarbejde med de faglige udvalg, ligesom det vil blive præciseret, at det er modelparameteren for det pågældende år, der anvendes til vægtning, med mindre denne foreligger inden en given dato.

Det er i relation til DA's bemærkning om medarbejdere uden en registreret uddannelse ministeriets opfattelse, at de fleste ufaglærte, der har været igennem det danske uddannelsessystem, vil stå med grundskolen som højest fuldført uddannelse. Der ses derfor ikke at være grundlag for at præcisere bestemmelsen.

Det af FA foreslåede er hensigtsmæssigt, men falder uden for rammerne for det, der skal lovgives om.

Fritagelse for merbidrag for forgæves søgte elever

AUB bemærker i relation til det foreslåede stk. 4, sidste pkt., at AUB ikke pt. har information om, hvor mange elever den enkelte arbejdsgiver er godkendt til, og at det derfor må forudsættes, at der enten etableres mulighed for at AUB kan modtage denne information, eller at arbejdsgiverne må ansøge om merbidragsfritagelse på tro og love.

DA finder det meget uheldigt, at begrebet "tilskud" anvendes i den foreslåede bestemmelse. Betegnelsen er misvisende, både i forhold til almindelig sprogbrug og i forhold til trepartsaftalens ordlyd, og det vil vanskeliggøre virksomhedernes forståelse af modellen. DA lægger afgørende vægt på, at der indarbejdes en anden formulering af dette forslag og noterer sig, at Undervisningsministeriet har givet tilsagn herom.

DA bemærker endvidere, at formuleringen af det foreslåede 21 b, stk. 1, er misvisende i forhold til trepartsaftalen og intentionerne bag. I bestemmelsen fremstår det som et frit valg mellem de tre mulige tilskudsudløsende situationer, dvs. det fremgår ikke som et grundlæggende krav for alle situationer, at stillingen skal have været opslået forgæves på praktikpladsportalen i tre måneder. Ifølge aftaleteksten er det imidlertid en forudsætning, at det kan dokumenteres, at stillingen har været slået op. DA foreslår, at det specificeres som en forudsætning for anvendelse af de foreslåede § 21 b, stk. 1, nr. 2 og 3, at den ledige praktikplads skal være opslået i 3 måneder på praktikpladsportalen.

DA noterer sig endvidere ministeriets tilkendegivelse af at "pr. opslag" i det foreslåede § 21 b, stk. 4, vil blive ændret til "pr. opslået stilling".

Håndværksrådet støtter ikke, at de virksomheder, der ikke kan finde elever via praktikportalen, nu selv skal søge om at blive fritaget for merbetaling. Det er ekstra administration, der vil ramme især de mindre virksomheder, der ikke har administrativt personale ansat. Håndværksrådet finder, at det burde kunne udbetales automatisk via data fra den nye praktikportal.

LO foreslår med henvisning til trepartsaftalen, at det skal fremgå af bestemmelsen, at Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag i tvivlstilfælde inddrager det faglige udvalg.

Ministeriets bemærkninger:

Med hensyn til AUB's bemærkning er lovforslaget justeret, således at bestyrelsen for Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag kan fastsætte nærmere regler om, at dokumentation kan ske ved, at arbejdsgiveren afgiver en skriftlig erklæring på tro og love.

Terminologien er ændret således, at der i overensstemmelse med trepartsaftalen anvendes "fritagelse for merbidrag".

Efter fornyet dialog med parterne er der foretaget en rettelse af den foreslåede § 21 b, stk. 1, så den bliver i overensstemmelse med aftaleteksten, ligesom der vil ske en justering af "pr. opslag" til: "pr. opslået stilling".

I forhold til Håndværksrådets ønske om at sikre en automatisk udbetaling af tilskud efter denne bestemmelse bemærkes, at reglerne og den underliggende systemunderstøttelse ikke muliggør en sådan automatisk udbetaling.

Grundlovens delegationsforbud i forhold til skatter og afgifter mv. udelukker udøvelse af skøn i bestemmelser af den foreslåede karakter, hvorfor AUB ikke vil kunne inddrage de faglige udvalg i tvivlstilfælde.

Tilskud pr. erhvervsuddannet fuldtidsbeskæftiget medarbejder

AUB bemærker i relation til det foreslåede § 21 c, stk. 2, at der ikke pt. tages højde for medarbejderens uddannelsesmæssige baggrund i forbindelse med bidragsfritagelse efter § 20 i den eksisterende AUB-lov. Det vil medføre en væsentlig øget kompleksitet af den systemmæssige understøttelse og dermed øgede udviklingsomkostninger, såfremt der skal tages højde herfor i forbindelse beregning af tilskuddet efter § 21 c. AUB foreslår på den baggrund, at tilskuddet efter § 21 c adskilles fra AUB-bidragsfritagelsen i henhold til § 20, hvilket dog vil indebære, at der i nogle få tilfælde vil blive ydet tilskud for medarbejdere efter § 21 c, som samtidig er omfattet af bidragsfritagelse efter § 20.

DA finder det meget uheldigt, at begrebet "tilskud" anvendes i den foreslåede bestemmelse. Betegnelsen er misvisende, både i forhold til almindelig sprogbrug og i forhold til trepartsaftalens ordlyd, og vanskeliggør virksomhedernes forståelse af modellen. DA lægger afgørende vægt på, at der indarbejdes en anden formulering af dette forslag og noterer sig, at Undervisningsministeriet har givet tilsagn herom.

Håndværksrådet tager afstand fra, at man nu kalder virksomhedernes bidragsnedsættelse for et tilskud, da det reelt er tilbagebetaling af en tidligere for stor indbetaling, der er justeret i forhold til sektorens bidrag i et lukket kredsløb. Et tilskud er noget man får, og ikke noget man i princippet selv har indbetalt tidligere. Det vil virke vildledende for virksomheder at få både tilskud og skulle betale merbidrag, og det vil overordnet set skabe mere administration.

Ministeriets bemærkninger:

Med hensyn til AUB's bemærkninger om sammenhængen mellem den aftalte bidragsreduktion og den generelle eksisterende bidragsfritagelse efter AUB-lovens § 20 er lovforslaget tilrettet, så det afspejler den tiltænkte sammenhæng, som denne også er beskrevet i afrapporteringen fra den tekniske arbejdsgruppe.

Det er præciseret, at deltidsansatte også indgår i modellen.

Med hensyn til bemærkningerne om bidragsreduktion henvises til det ovenfor anførte. Terminologisk udmøntes bidragsreduktionen som et tilskud, hvilket også fremgik af afrapporteringen fra den tekniske arbejdsgruppe.

Overskudsdeling

DA noterer sig, at Undervisningsministeriet har tilkendegivet, at tilbagebetalingen af merbidrag, jf. det foreslåede § 21 d, stk. 3, 3. pkt., ikke som angivet i udkastet vil blive vægtet med modelparameteren, idet det rækker ud over formuleringerne i aftaleteksten, hvor det alene fremgår, at merbidrag skal tilbagebetales ud fra en sektormæssig fordeling.

LO foreslår med henvisning til trepartsaftalen, at § 21 d, stk. 3, 3. pkt., udgår, således at overskuddet udbetales pr. praktikårselev og således ikke pr. praktikårselev vægtet med modelparameteren i udkastets bilag X.

Ministeriets bemærkninger:

Lovforslaget er justeret på baggrund af ønsket om ikke at vægte tilbagebetalingen af merbidraget med modelparameteren.

Underskudsdeling

AUB bemærker i relation til det foreslåede § 21 e, stk. 4, at der ikke pt. tages højde for medarbejderens uddannelsesmæssige baggrund i forbindelse med bidragsfritagelse efter § 20 i den eksisterende AUB-lov. Det vil medføre en væsentlig øget kompleksitet af den systemmæssige understøttelse og dermed øgede udviklingsomkostninger, såfremt der skal tages højde herfor i forbindelse beregning af opkrævning af underskud efter § 21 e. AUB foreslår på den baggrund, at opkrævningen af underskuddet efter § 21 e adskilles fra AUB-bidragsfritagelsen i henhold til § 20, hvilket dog vil indebære, at der i nogle få tilfælde vil blive opkrævet underskud for medarbejdere efter § 21 e, som samtidig er omfattet af bidragsfritagelse efter § 20.

AUB bemærker, at opgørelsen af erhvervsuddannede fuldtidsbeskæftigede medarbejdere lægges til grund for opkrævningen af et evt. underskud ikke vægtes med modelparameteren, ligesom det sker for praktikårselever i § 21 d, stk. 3, til brug for tilbagebetaling af et evt. overskud i ordningen.

AUB foreslår i relation til det foreslåede § 21 e, stk. 5, at det præciseres, hvorvidt bestemmelsen skal forstås således, at deltidsbeskæftigede medarbejdere skal omregnes til fuldtidsbeskæftigede medarbejdere, eller om en fuldtidsbeskæftiget medarbejder skal forstås som en medarbejder, der har været ansat et fuldt kalenderår. AUB foreslår endvidere, at bestemmelsen 2. pkt. affattes således: ”En erhvervsuddannet medarbejders beskæftigelsesgrad udregnes på grundlag af arbejdsgiverens ATP bidrag”.

Ministeriets bemærkninger:

Lovforslaget er justeret i overensstemmelse med det af AUB foreslåede. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor.

AUB's udarbejdelse af et særligt regnskab

AUB foreslår ud fra et teknisk administrativt synspunkt at erstatte terminologien ”særligt regnskab” med ”særskilt opgørelse”, da et særligt regnskab medfører øget administration og omkostninger til intern og ekstern revision m.v.

Ministeriets bemærkninger:

Lovforslaget er rettet i overensstemmelse med det foreslåede.

Registersamkøring af data til sikring af, at udbetalinger sker på korrekt grundlag

Datatilsynet henviser indledningsvis til sit hørings svar af 13. oktober 2005 vedrørende lov nr. 404 af 8. maj 2006 (Konsekvensændringer som følge af lov om et indkomstregister), hvormed den nuværende § 26 a blev indsat i loven, idet tilsynet finder, at de samme overvejelser vedrørende kontrolsamkøring bør gøres i forhold til den foreslåede udvidelse af bestemmelsen.

Datatilsynet opfordrer endvidere til at tage tilsynets bemærkninger til forarbejderne til lov nr. 523 af den 29. april 2015 om ændring af lov om Udbetaling Danmark og forskellige andre love i forhold til en nærmere beskrivelse af dataansvaret for registersamkøringen (dvs. arbejdsdelingen mellem Udbetaling Danmark og Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag) i betragtning ved udformningen af lovforslaget. Datatilsynet anbefaler samtidig, at der i lovforslagets bemærkninger indsættes relevante bemærkninger vedrørende behandling af personoplysninger i kontroløjemed fra disse forarbejder, eller at der anføres henvisninger til de relevante afsnit heri.

Datatilsynet henleder opmærksomheden på, at det med hensyn til kravet om forudgående information til de personer, som omfattes af kontrolsamkøring, vil være mest retvisende at henvise til persondatalovens § 5, stk. 1. Datatilsynet bemærker dertil, at borgere i almindelighed skal gøres opmærksom kontrolsamkøring, inden denne iværksættes, og at denne så vidt muligt kun finder sted, hvis de omhandlede personer har fået meddelelse om kontrolordningen, inden de afgiver oplysninger, herunder således at personer, der ved lovens ikrafttræden har afgivet oplysninger, vil skulle informeres om samkøring på anden vis.

Datatilsynet bemærker, at persondatalovens § 29, stk. 3, ikke kan benyttes til generelt at undtage fra oplysningspligten, men forudsætter en konkret vurdering. En generel undtagelse fra oplysningspligten bør i stedet ske i medfør af § 29, stk. 2.

Datatilsynet finder ikke, at en oplysning på en liste fra Udbetaling Danmark, som kan give Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag anledning til at undersøge, hvorvidt en person/arbejdsgiver modtager ydelser på uberettiget grundlag, altid er en oplysning omfattet af persondatalovens § 6 (videregivelse af ikke fortrolige/følsomme oplysninger). Bl.a. under henvisning til, at det ikke umiddelbart kan udelukkes, at resultatet af en kontrolsamkøring i regi af Udbetaling Danmark kan få retlige konsekvenser i regi af Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, fx for en elev, der har afgivet urigtige oplysninger, opfordrer Datatilsynet således til, at det på ny overvejes, hvorvidt sådan videregivelse af oplysninger fra Udbetaling Danmark til Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag skal vurderes efter persondatalovens § 8 (videregivelse af andre følsomme oplysninger). Datatilsynet gør samtidig opmærksom på, at en oplysning om, hvilke økonomiske ydelser en borger modtager som udgangspunkt i sig selv vil være en fortrolig oplysning om økonomiske forhold, som er omfattet af persondatalovens § 6. En sådan oplysning kan dog i visse til-

fælde være en oplysning om væsentlige sociale problemer, f.eks. oplysninger om langvarig arbejdsløshed, der er omfattet af persondatalovens § 8.

Ministeriets bemærkninger:

Lovforslagets bemærkninger er justeret, således at der for så vidt angår de persondataretlige overvejelser, herunder dataansvaret for registersamkøringerne, henvises direkte til forarbejderne til lov nr. 523 af den 29. april 2015. Bemærkningerne til forarbejderne til § 12 c, stk. 5, og § 12 d, stk. 1, i lov om Udbetaling Danmark er endvidere gengivet. Lovforslagets bemærkninger er samtidig justeret på baggrund af Datatilsynets bemærkninger om persondatalovens § 5, stk. 1, og § 29, stk. 1-3.

I langt de fleste tilfælde vil der være tale om behandling af oplysninger omfattet af persondatalovens § 6, men i nogle tilfælde vil der være tale om behandling af oplysninger omfattet af persondatalovens § 8, f.eks. som det af Datatilsynet anførte om oplysninger om langvarig arbejdsløshed. I det foreslåede § 26 a, stk. 1, er ordet "ikkefølsomme" derfor slettet og bemærkningerne til bestemmelsen justeret.

Data om uddannelsesniveau

AUB finder ikke, at kvaliteten og forvaltningen af data om højst fuldførte uddannelse fra Danmarks Statistik pt. er tiltrækkelig til administrativ sagsbehandling, herunder til brug for det praktikpladsafhængige AUB-bidrag. Det bemærkes hertil, at dette er væsentligt for AUB, ligesom det er væsentlig, at de pågældende data kan korrigeres løbende for at modvirke forkerede opkrævninger og udbetalinger til arbejdsgiverne. AUB bemærker i den henseende, at det bør overvejes at etablere et nyt register med den fornødne datakvalitet samt en fastlagt procedure for løbende rettelser af ukorrekte oplysninger og løbende indhentning af oplysninger fra uddannelsesinstitutioner om nyuddannede.

AUB bemærker, at det ikke af lovforslaget fremgår, at lovforslaget vil medføre it-udviklingsomkostninger i størrelsesordenen 35-40 mio. kr. samt derudover øgede administrationsomkostninger i størrelsesordenen 40-45 mio. kr. årligt. Det fremgår endvidere ikke af lovforslaget, hvordan disse udgifter påtænkes finansieret.

AUB bemærker endelig, at der er behov for hjemmel til at indhente og anvende data fra en række (i høringsvaret direkte oplyste) andre registre, herunder også fra andre dataejere end Danmarks Statistik, for at kunne implementere lovforslaget, ligesom der for de enkelte registre vil være behov for at fastlægge procedurer for løbende rettelser af ukorrekte oplysninger.

Danmarks Statistik (DST) har overordnet anført, at den foreslåede videregivelse af statistiske data fra DST til Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) med henblik på videreanvendelse med administrative formål strider mod alle nationale, EU-retlige og internationale principper og lovgivning for videre behandling af oplysninger, der er indsamlet til statistiske formål. DST har desuden anført, at DST meget nødtønsker at bidrage til dette brud på persondataretten.

DST har konkret peget på syv forhold til understøttelse af de overordnede betragtninger.

DST har for det første anført, at det ikke er korrekt, når det i lovforslaget anføres, at de omhandlede oplysninger fra DST's register over befolkningens højst fuldførte uddannelse (HFUDD), er indsamlet til administrative formål. DST har anført, at oplysningerne er indsamlet af DST med hjemmel i lov om Danmarks Statistik, og at oplysningerne udelukkende er indsamlet til brug for statistik. DST har i den

forbindelse bemærket, at HFUDD indeholder oplysninger fra en række forskellige kilder, og at en del af registeret er indsamlet ved spørgeskemaundersøgelser, hvor DST eksplicit har garanteret, at oplysningerne udelukkende anvendes til statistiske formål.

DST har nærmere bemærket, at HFUDD er et registerudtræk, der samler oplysninger vedrørende den højst fuldførte uddannelse for hver enkelt person på baggrund af de uddannelsesoplysninger, som ligger i DST's to registre, elevregisteret og kvalifikationsregisteret.

DST har i forlængelse heraf bemærket, at oplysningerne i elevregisteret stammer fra uddannelsesinstitutionernes administrative registre, mens oplysningerne i kvalifikationsregisteret stammer fra en række kilder af forskellig karakter, hvoraf nogle af oplysningerne må antages at have lavere kvalitet.

DST har for det andet anført, at DST behandler oplysningerne i HFUDD i henhold til Datatilsynets tilfælde, som klart siger, at personoplysningerne ikke må indgå i administrativ eller konkret sagsbehandling, at videregivelse alene må ske til statistiske eller videnskabelige formål.

DST har for det tredje anført, at videregivelse af personoplysninger fra HFUDD vil være i direkte modstrid med gældende ret, herunder FN's principper for officiel statistik, EU's adfærdskodeks for europæisk statistik, forordningen om europæiske statistikker, EU's databeskyttelsesdirektiv, persondataloven og forvaltningsloven.

For så vidt angår databeskyttelsesdirektivet og persondataloven, har DST bl.a. nærmere anført, at der ikke kan udformes regler, som giver en ringere retsstilling end efter persondataloven, idet den skal fortolkes i overensstemmelse med databeskyttelsesdirektivets bestemmelser. DST har i den forbindelse henvist til EU-domstolens dom i den såkaldte Lindqvist-sag.

DST har desuden peget på, at det fremgår af databeskyttelsesdirektivets præambelbetragtning nr. 29, at senere behandling af personoplysninger navnlig i historisk, statistisk eller videnskabeligt øjemed generelt ikke er uforenelig med de formål, som den tidligere indsamling af oplysningerne havde, såfremt medlemsstaterne giver de fornødne garantier; disse garantier skal især udelukke, at oplysningerne bliver anvendt til at underbygge foranstaltninger eller afgørelser, der træffes over for en bestemt person.

DST har endvidere bl.a. anført, at en videregivelse af personoplysninger fra HFUDD til administrative formål vil være uforenelig med persondatalovens § 5, stk. 2, og de materielle behandlingsregler i persondataloven, herunder § 10, stk. 2.

DST har for det fjerde anført, den påtænkte behandling af personoplysninger fra HFUDD vil kunne få konsekvenser for de registrerede personer, særligt i de tilfælde, hvor oplysningerne fra registeret ikke stemmer overens med det, som den registrerede har oplyst til arbejdsgiveren. DST har i den forbindelse anført, at såfremt lovforslaget gennemføres i sin nuværende udformning, anser DST det som et alvorligt brud på persondataretens regler for beskyttelse af registrerede, og at DST ikke ønsker at bidrage til dette.

DST har også peget på, at grundtanken i persondataretten er, at når behandling af personoplysninger udelukkende sker til statistiske eller videnskabelige formål, er der videre muligheder for samkøring, end når behandlingen sker til administrative formål. DST har i den forbindelse anført, at de registrerede så-

ledes ingen interesse har i, at de oplysninger i HFUDD, der oprindeligt udelukkende blev behandlet af DST med statistiske formål for øje, senere behandles til administrative formål af en anden myndighed eller privat virksomhed.

DST har for det femte bemærket, at HFUDD er et register, hvor en del personer er registreret med såkaldt ”imputerede” oplysninger, dvs. tilfælde, hvor DST ud fra andre tilgængelige oplysninger har beregnet de mest sandsynlige oplysninger om den højst fuldførte uddannelse, fordi det ikke har været muligt at få oplysningerne fra registerets kilder.

DST har nærmere bemærket, at HFUDD kun indeholder oplysninger om en persons højst fuldførte uddannelse, hvorfor hver person kun har én uddannelse registreret. Hvis en person har flere taget flere uddannelser, vil det kun være den sidst fuldførte uddannelse, som fremgår af HFUDD, ligesom det ikke vil fremgå, om en person har gennemført en erhvervsuddannelse, hvis den pågældende person har gennemført en uddannelse som er placeret højere i uddannelsessystemet. DST har i den forbindelse peget på, at AUB’s brug af oplysningerne fra HFUDD vil kunne give anledning til fejlagtige afgørelser på individniveau, der kan føre til væsentlige konsekvenser for de berørte borgere.

DST har for det sjette anført, at det set i lyset af de anførte skadelige konsekvenser for DST vil være yderligere problematisk, at lovforslagets bestemmelse om videregivelse af de omhandlede oplysninger er formuleret meget bredt. DST har endvidere anført, at det egentlige behov for data kan defineres mere snævert og kun vedrører en mindre del af data, der opbevares i HFUDD.

DST har i forlængelse heraf bemærket, at DST i forbindelse med indsamling af oplysninger via spørgeskemaundersøgelser til HFUDD har informeret respondenterne om, at oplysningerne udelukkende ville blive benyttet til statistiske eller videnskabelige formål i overensstemmelse med gældende ret. DST har endvidere bemærket, at hvis oplysningerne alligevel bliver brugt administrativt, vil det være et stort troværdighedsmæssigt tab for DST samt umuliggøre fremtidige surveyindsamlinger til brug for HFUDD, hvis DST ikke længere kan garantere indberetterne, at deres oplysninger kun bliver brugt i statistiske sammenhænge.

DST har for det syvende anført, at der er risiko for, at der ved gennemførelsen af et lovforslag, der indfører mulighed for administrativ anvendelse af personoplysninger, der specifikt er indsamlet til statistiske eller videnskabelige formål, dannes præcedens. DST har i den forbindelse anført, at DST derfor vil kunne få svært ved fortsat at kunne stille garantier for, at de personoplysninger, som DST indsamler, ikke vil blive benyttet til administrative formål.

DST peger endvidere på en række problematikker af mere praktisk karakter knyttet til den påtænkte udregning af praktikpladsafhængigt AUB-bidrag. DST anfører endelig, at oplysninger om personligt ejede virksomheder er personhenførbare oplysninger og derfor også omfattet af persondataloven.

Datatilsynet har bl.a. bemærket, at tilsynet umiddelbart finder det betænkeligt, hvis man ønsker at fravige persondataloven, fordi en given behandling dermed bliver lettere. Datatilsynet har i denne sammenhæng endvidere bemærket, at det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, at de relevante oplysninger vil kunne indhentes fra uddannelsesstederne, med undtagelse af de uddannelsessteder, der ikke længere måtte eksistere.

Datatilsynet har desuden bemærket, at det i sidste ende er en politisk beslutning, om man ønsker at fravige persondataloven, i det omfang det er muligt efter databeskyttelsesdirektivet, og at det i den forbindelse særligt bør vurderes, om en fravigelse vil være forenelig med persondatalovens § 5, stk. 3. Om Undervisningsministeriets vurdering af den påtænkte videreanvendelse af oplysningers overensstemmelse med persondatalovens § 5, stk. 2 (finalitéprincippet) har Datatilsynet anført, at tilsynet umiddelbart er tvivlende over for vurderingen, idet der i modsat fald efter tilsynets opfattelse vil være tale om en meget bred adgang til at anvende oplysninger om enkeltpersoners uddannelsesniveau til andre formål end det/de formål, hvortil oplysningerne oprindeligt er indsamlet.

Datatilsynet har i tilknytning hertil anført, at i tilfælde af, at en senere behandling af personoplysninger ikke er forenelig med det oprindelige formål, hvortil oplysningerne er indsamlet, vil der skulle foretages en fornyet vurdering af, hvorvidt indsamlingen og den efterfølgende behandling af oplysningerne er i overensstemmelse med persondatalovens § 5, herunder kravet om saglighed og proportionalitet i § 5, stk. 2 og stk. 3. Herudover skal det sikres, at behandlingen af de modtagne oplysninger sker under iagttagelse af de grundlæggende krav i persondataloven, herunder reglerne om de registrerede personers rettigheder i persondatalovens kapitel 8-10.

Ministeriets bemærkninger:

For så vidt angår AUB's bemærkninger er der i lovforslaget lagt op til at oprette et nyt register vedrørende uddannelsesniveau på baggrund af eksisterende data i Danmarks Statistik.

Med hensyn til det af Danmarks Statistik og Datatilsynet anførte bemærkes, at Danmarks Statistiks register over befolkningens højst fuldførte uddannelse (det såkaldte HFUDD) kan anvendes som datagrundlag i forbindelse med administration af såkaldt praktikpladsafhængigt AUB-bidrag.

HFUDD består af to typer datakilder. Den første type består i oplysninger, som *oprindeligt* er indsamlet med administrative formål. Disse datakilder udgøres af oplysninger indsamlet fra uddannelsesinstitutioner, Sundhedsstyrelsens autorisationsregister, Uddannelsesstyrelsens anerkendelseskantor, Søfartsstyrelsen og IDA's medlemsregister. Til denne kategori hører også oplysninger, som Danmarks Statistik har indsamlet fra Grønlands Statistik, som *oprindeligt* er indsamlet til brug for administration af udbetaling af uddannelsesstøtte, og oplysninger indsamlet til både administrative og statistiske formål i forbindelse med folke- og boligtællingen i 1970. Til denne kategori hører endelig oplysninger, som Danmarks Statistik har dannet ("imputeret") ud fra oplysninger, som *oprindeligt* er indsamlet til brug for administrative formål.

Den anden type består i oplysninger, som *udelukkende er indsamlet i statistisk øjemed* fra de registrerede personer via spørgeskemaer.

Formålet med behandlingen af oplysninger om enkeltpersoners uddannelsesniveau i forbindelse med administration af det praktikpladsafhængige AUB-bidrag er at sikre tilstrækkelig faglært arbejdskraft i fremtiden. Der er således tale om varetagelse af en væsentlig samfundsmæssig interesse, som der mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter er bred enighed om at varetage. Det følger således af trepartsaftalen fra august 2016, at adgangen til tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft er en forudsætning for vækst og velstand i fremtiden. Det praktikpladsafhængige AUB-bidrag er et centralt nyt redskab til at sikre tilstrækkelig faglært arbejdskraft i den private og offentlige sektor inden for de fag, som efterspørges af arbejdsgiverne.

Oplysningerne fra HFUDD vil alene blive brugt til administration af det praktikpladsafhængige AUB-bidrag. Oplysningerne vil ikke blive brugt til at træffe foranstaltninger i forhold til de registrerede personer, dvs. de personer, som er ansat i virksomheder omfattet af AUB-loven.

Henset til oplysningernes karakter – oplysninger om enkeltpersoners højst fuldførte uddannelse – og til, at den påtænkte videreanvendelse sker til varetagelse af en væsentlig samfundsmæssig interesse, vurderes den videre anvendelse af de datakilder, som består i oplysninger, der *oprindeligt er indsamlet med administrative formål*, ikke at være uforenelig med de formål, hvortil oplysningerne oprindeligt er indsamlet. Videreanvendelse af disse oplysninger til brug for administration af praktikpladsafhængigt AUB-bidrag vil derfor være i overensstemmelse med persondatalovens § 5, stk. 2.

For så vidt angår de oplysninger, som er *indsamlet udelukkende i statistisk øjemed*, vil udgangspunktet være, at disse ikke kan videreanvendes til andre formål end statistik. Det vil dog i enkelte tilfælde være muligt at fravige dette udgangspunkt, hvis der er tale om væsentlige samfundsmæssige interesser, og hensynet til den registrerede ikke taler afgørende imod.

Henset til oplysningernes karakter – oplysninger om enkeltpersoners højst fuldførte uddannelse – og til, at den påtænkte videreanvendelse sker til varetagelse af en væsentlig samfundsmæssig interesse, og at der ikke træffes foranstaltninger i forhold til de registrerede personer, vurderes den videre anvendelse af de datakilder, som består i oplysninger, der *udelukkende er indsamlet i statistisk øjemed*, ikke at være uforenelig med de formål, hvortil oplysningerne oprindeligt er indsamlet.

Det bemærkes, at Danmarks Statistik alene behandler oplysningerne i HFUDD i statistisk øjemed. Persondatalovens § 10, stk. 2, indeholder et forbud mod videreanvendelse af oplysninger, der alene behandles i statistisk eller videnskabeligt øjemed, til brug for behandling i andet end statistisk eller videnskabeligt øjemed. Det er derfor nødvendigt at fravige persondatalovens § 10, stk. 2, i forbindelse med den påtænkte videreanvendelse til brug for administration af praktikpladsafhængigt AUB-bidrag.

Det er i forarbejderne til persondataloven forudsat, at der kan fastsættes regler om behandling af personoplysninger, som giver den registrerede en dårligere retsstilling end efter persondataloven, hvis den dårligere retsstilling har været tilsigtet og i øvrigt ikke strider mod databeskyttelsesdirektivet (95/46/EF).

Persondatalovens § 10, stk. 2, 1. led (om forbud mod videreanvendelse af følsomme oplysninger), har sin baggrund i databeskyttelsesdirektivets artikel 8, stk. 4, hvorefter medlemsstaterne, med forbehold for, at der fastsættes tilstrækkelige garantier, af grunde, der vedrører hensynet til væsentlige samfundsmæssige interesser, kan fastsætte undtagelser fra behandlingsforbuddet i artikel 8, stk. 1 (om forbud mod behandling af bl.a. oplysninger om fagforeningsmæssigt tilhørsforhold).

Udmøntningen af trepartsaftalen om praktikpladsafhængigt AUB-bidrag til sikring af tilstrækkelig faglært arbejdskraft fremover vurderes at udgøre en sådan væsentlig samfundsmæssig interesse, som omhandlet i databeskyttelsesdirektivets artikel 8, stk. 4. Det bemærkes i den forbindelse, at det er en forudsætning, at oplysningerne ikke anvendes til at træffe foranstaltninger over for de registrerede personer.

Persondatalovens § 10, stk. 2, 2. led (om forbud mod videreanvendelse af almindelige, ikke-følsomme oplysninger), er en dansk særregel, og denne bestemmelse kan – inden for rammerne af databeskyttelsesdirektivet – fraviges. Det vurderes, at den påtænkte behandling kan ske med hjemmel i databeskyttelsesdirektivets artikel 7, litra e, om behandling, som er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse.

Danmarks Statistiks oplysninger om lønmodtageres fagklassifikationer, såkaldte DISCO-koder, er indberettet til Danmarks Statistik fra virksomheder og offentlige myndigheder med henblik på udarbejdelse af statistik.

DISCO-koderne for den enkelte lønmodtager anvendes i en række sammenhænge af den offentlige sektor og private virksomheder til aktiviteter, som ikke udelukkende har statistiske formål. F.eks. er de blevet anvendt i forbindelse med udstedelse af Greencard.

Desuden anvendes DISCO-koder i forbindelse med administrationen af lov om ligeløn, hvorefter en lønmodtager, der af sin arbejdsgiver er registreret under en DISCO-kode i forbindelse med indberetning af lønoplysninger, har ret til at få oplyst denne kode af arbejdsgiveren. Formålet hermed er bl.a., at den enkelte medarbejder skal kunne anvende oplysningen i forbindelse med lønindplacering.

Idet oplysningerne oprindeligt er indsamlet af virksomheder og myndigheder i forbindelse med kategorisering af de pågældende ansatte lønmodtagere, er det vurderingen, at videreanvendelse af oplysningerne til brug for administration af praktikpladsafhængigt AUB-bidrag kan ske inden for rammerne af persondatalovens § 5, stk. 2.

Da oplysningerne ikke behandles alene i statistisk øjemed, er videregivelsen ikke omfattet af persondatalovens § 10, stk. 2, om forbud mod videreanvendelse af oplysninger, der alene behandles i statistisk øjemed.

Videregivelsen af oplysninger om DISCO-koder fra Danmarks Statistik til brug for administration af praktikpladsafhængigt AUB-bidrag vil derfor kunne ske med hjemmel i de almindelige behandlingsregler i persondatalovens § 6, f.eks. § 6, stk. 1, nr. 5, om behandling, som er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse.

Bemærkningerne til lovforslaget afspejler ovenstående.

4.2. § 2 om ændring af lov om erhvervsuddannelser

Håndværksrådet støtter, at der bliver strammet op i forhold til EMMA-kriterier og virksomhedsforlagt undervisning (VFU), delaftaler og de korte uddannelsesaftaler.

Dimensionering af erhvervsuddannelser

DA lægger vægt på, at det fremgår tydeligt af § 9, stk. 2, at dimensioneringskriterierne fastlagt i stk. 1 i særlige tilfælde kan fraviges efter indstilling fra REU. DA noterer sig, at Undervisningsministeriet har tilkendegivet, at der arbejdes på at klargøre dette.

DA bemærker endvidere, at begrebet ”uddannelsesaktive elever” introduceres i lov om erhvervsuddannelser med den foreslåede formulering af § 9. Begrebet er imidlertid alene defineret i bemærkningerne

til det foreslåede § 15 g, stk. 4, i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. DA foreslår derfor, at definitionen overføres til bemærkningerne til den foreslåede § 9 i lov om erhvervsuddannelser.

Danske Regioner bemærker, at den foreslåede model i udgangspunktet vil have den konsekvens, at flere uddannelser omfattes af dimensionering. Med en øget brug af dimensionering som styringsredskab i forhold til erhvervsuddannelserne, er det afgørende at overveje de geografiske konsekvenser af dette. Man bør særligt være opmærksom på, hvilke konsekvenser fordelingen af kvotepladser har for særligt mindre institutioners mulighed for at opretholde bæredygtige uddannelsesmiljøer, hvilket kan have indflydelse på den geografiske uddannelsesdækning.

Endvidere bør der fremadrettet være opmærksomhed på, om modellen betyder en regional skævvridning, hvor der ikke uddannes tilstrækkeligt med arbejdskraft i nogle dele af Danmark til at opfylde behovet på arbejdsmarkedet. I den forbindelse bør det overvejes, hvordan der kan tages hensyn til regionale forskelle i behovet for kvalificeret arbejdskraft.

FTF har taget forbehold for den del af den tekniske arbejdsgruppes afrapportering, der vedrører dimensionering, idet den konkrete udmøntning findes uhensigtsmæssig, fordi den tillader 0-kvotedimensionering i tilfælde, hvor modelparameteren i DA og LO's model til beregning af grundlaget for det praktikpladsafhængige AUB-bidrag viser en forventning om en mangel på arbejdskraft, og hvor modelparameteren i regeringens model er meget tæt på 1,0. Dette gælder konkret for ernæringsassistentuddannelsen. FTF anfører, at en 0-kvotedimensionering med stor sikkerhed vil føre til mangel på kvalificeret arbejdskraft på det givne arbejdsmarked og vil hæmme opfyldelsen af aftalens målsætning om mindst 8.000-10.000 flere praktikpladser årligt. For at undgå dette anbefaler FTF, at uddannelser ikke skal kunne dimensioneres, hvis DA's og LO's model til beregning af grundlaget for det praktikpladsafhængige AUB-bidrag viser en forventning om en mangel på arbejdskraft..

FTF foreslår endvidere, at den foreslåede § 9 i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter beslutning om fremtidig dimensionering skal ske under hensyn til de fremtidige behov inden for de enkelte fagområder baseret på tre parametre, justeres, således at parameteret i § 9, nr. 2, ændres fra "Ledighedsgraden for færdiguddannede i perioden fra 4. til 7. kvartal efter fuldførelse af uddannelsen" til: "Ledighedsgraden for færdiguddannede", idet lovtæksten ellers er unødigt specifik i forhold til den konkrete operationalisering af kriteriet. FTF finder endvidere, at der bør være mulighed for, at lovgivningen evalueres, herunder om hvorvidt en konkret operationalisering af kriterierne er passende.

DEG-L vurderer, at det foreslåede dimensioneringsprincip kan medvirke til, at erhvervsuddannelserne sættes tilbage. Det er en udfordring for skolerne at forklare unge, som starter i grundforløbets første del i august om udsigten til også at kunne fortsætte på grundforløbets anden del et halvt år senere. DEG-L finder endvidere, at den nye beregningsmodel rummer et uigennemskueligt skønprincip, som gør planlægning vanskelig og risikabel.

HL skønner, at den nye dimensioneringsmodel kan medvirke til, at erhvervsuddannelserne får et tilbageslag. Dimensionering af erhvervsuddannelserne er ikke nyt, men den nye beregningsmodel synes baseret på et uigennemskueligt skønprincip. Det bliver særdeles vanskeligt for skolerne at forklare de unge, som påbegynder grundforløbets første del i starten af skoleåret, om udsigten til ikke at være sikret at kunne fortsætte på grundforløbets anden del et halvt år senere.

Ministeriets bemærkninger:

DA's forslag om at tydeliggøre, at de objektive kriterier for dimensionering i visse tilfælde vil kunne fraviges efter indstilling fra REU, er imødekommet.

Det af DA foreslåede i relation til definitionen af begrebet "uddannelsesaktive elever" ud fra en fuldstændighedsbetragtning bør imødekommes, og det er derfor indarbejdet i bemærkningerne til lovforslaget.

FTF's forslag til konkret justering af den foreslåede bestemmelses stk. 1, nr. 2, imødekommes.

Undervisningsministeriet finder som udgangspunkt, at det vil være for vidtgående at medtage FTF's forslag om, at det i lovforslagets bemærkninger udtrykkeligt tilføjes, at uddannelser ikke skal kunne dimensioneres, hvis DA og LO's model til beregning af grundlaget for det praktikpladsafhængige AUB-bidrag viser en forventning om fremtidig mangel på arbejdskraft. Hertil bemærkes, at den i lovforslaget foreslåede dimensioneringsmodel er baseret på en række objektive kriterier, herunder en beregnet parameter for forholdet mellem efterspørgslen og udbuddet efter faglært arbejdskraft, som således netop er et udtryk for en forventning om evt. mangel på arbejdskraft (eller det modsatte). Som nævnt ovenfor fremgår det af lovforslagets bemærkninger, at de objektive kriterier for dimensionering i visse tilfælde vil kunne fraviges efter indstilling fra REU. I lovforslagets bemærkninger er det ligeledes omtalt, at der påtænkes fastlagt nærmere retningslinjer for, hvilke tilfælde der kan føre til en sådan fravigelse. Undervisningsministeriet har i bemærkningerne tilføjet en henvisning til, at det i de påtænkte retningslinjer vil kunne indgå som et hensyn, men ikke som en egentlig afskæringsregel, hvis det konstateres, at DA's og LO's model til beregning af grundlaget for det praktikpladsafhængige AUB-bidrag viser en forventning om fremtidig mangel på arbejdskraft.

Med hensyn til det af DEG-L anførte om, at elever, som påbegynder i grundforløbets første del i august måned, skal kunne have vished for, at de også kan fortsætte på grundforløbets anden del efter det førstkommende nytår (hvor evt. dimensionering træder i kraft) bemærkes, at det er hensigten, at dimensionering for det følgende år vil blive udmeldt ca. en måned inden august-optaget på erhvervsuddannelserne med sigte på at give skolerne mulighed for at tilrettelægge grundforløbets første del herefter.

Med hensyn til det af DEG-L og HL anførte om, at den nye beregningsmodel, som foreslås indført i relation til dimensionering, rummer et "uigennemskueligt skønsprincip", er det Undervisningsministeriets opfattelse, at der tværtimod er tale om et objektive, beregnet kriterium, som alle uddannelser påtænkes vurderet ud fra. Det bemærkes endvidere, at den beregnede parameter vil blive genberegnet årligt, hvorved der reelt vil ske en løbende evaluering af dimensioneringsordningen.

Med hensyn til det af Danske Regioner anførte vedrørende geografiske konsekvenser af dimensionering samt for mindre institutioners mulighed for at opretholde bæredygtige uddannelsesmiljøer bemærkes som udgangspunkt, at dimensionering af erhvervsuddannelser allerede finder sted i dag på baggrund af eksisterende regler. Endvidere bemærkes det, at antallet af institutionsfordelte kvoter heller ikke i dag er af en størrelse, så skoler kan oprette hold alene med kvote-elever. Holdene forventes at udgøres dels af kvoteelever og dels af elever med uddannelsesaftaler. Der henvises derudover til det overfor anførte om, at de objektive kriterier for dimensionering i visse tilfælde vil kunne fraviges efter indstilling fra REU. I lovforslagets bemærkninger er der i denne henseende blandt andet omtalt hensynet til små ud-

dannelser. I selve institutionsfordelingen af kvoter vil der også blive taget hensyn til geografi og udbudsmuligheder, i overensstemmelse med den teknisk arbejdsgruppes afrapportering.

Undervisningsministeriet finder på den anførte baggrund ikke anledning til at ændre lovforslaget i relation til de tre sidstnævnte elementer. Undervisningsministeriet skal understrege, at man i den løbende opfølgning på trepartsaftalen vil følge udviklingen både generelt og konkret i forhold til de enkelte dimensioneringskriterier og således sammen med de øvrige aftaleparter samt under inddragelse af REU løbende vil evaluere den foreslåede dimensioneringsordnings effekter. Dette vil også omfatte den praksis, der over tid må formodes at danne sig i relation til fravigelser af de objektive kriterier for dimensionering på grundlag af indstillinger fra REU.

Digitale beviser

DA er som udgangspunkt positiv over for, at der sker en digitalisering af erhvervsskoleområdet, herunder at de administrative procedurer på den måde forenkles. DA er imidlertid kritisk over for, at digitaliseringen begrundes med hensynet til overgangen til de videregående uddannelser, samt at svendebrevet/uddannelsesbeviset omtales som et tillæg til skolebeviset. DA er også uforstående over for, at der ikke er iværksat tiltag hen imod en tilsvarende digitalisering af udstedelsen af svendebrevet/uddannelsesbeviset, der er det faktiske bevis på en gennemført erhvervsuddannelse. Afkoblingen af skolebeviset fra svendebrevet/uddannelsesbeviset er u hensigtsmæssig, da skolebeviset sammen med den afsluttende praktikerklæring er en forudsætning for udstedelse af svendebrev/ uddannelsesbevis. Initiativet begrundes med hensynet til overgangen til de videregående uddannelser. DA kan på baggrund af denne begrundelse ikke støtte initiativet, idet det sender et signal om, at det udelukkende er skolebeviset, der er afgørende for, at der kan ske optagelse på baggrund af en gennemført erhvervsuddannelse. DA mener, at det sender et helt forkert signal i forhold til betydningen af den erhvervsfaglige del af en erhvervsuddannelse. Generelt finder DA, at implementeringen af de digitale skolebeviser bør ske under hensyntagen til de faglige udvalgs procedurer i forbindelse med udstedelse af svendeprobeviser.

DEG-L hilser muligheden for at udstede digitale beviser velkommen og ser frem til en hurtig implementering og forventer, at hele processen er it-understøttet.

Ministeriets bemærkninger:

På baggrund af DA's høringssvar har Undervisningsministeriet besluttet, at forslaget om digitale beviser udgår af lovforslaget. Dialogen med arbejdsmarkedets parter om digitalisering af beviserne på erhvervsuddannelsesområdet videreføres med henblik på at finde en samlet løsning.

Korte uddannelsesaftaler

DA bemærker, at der med trepartsaftalen har været et ønske om at begrænse brugen af blandt andet korte uddannelsesaftaler. DA finder det væsentligt, at der ikke anlægges en for restriktiv fortolkning af lovens bestemmelser om korte aftaler. Det synes at være tilfældet i dag, hvor en elev, der har været blot en dag i skolepraktik ud af en praktikperiode, derefter er afskåret fra at indgå en kort aftale omfattende resten af praktikperioden samt den efterfølgende skoleperiode. Denne fortolkning udgør en barriere i forhold til at få skolepraktikelever hurtigt videre i korte aftaler. Den restriktive fortolkning må forventes at fremme brugen af delaftaler frem for korte aftaler. Såfremt den restriktive fortolkning opretholdes, er det DA's ønske, at der ændres i lovens § 48, således at der bliver mulighed for at indgå korte aftaler

uden krav om forlængelse ind i næste praktikperiode, uanset at eleven har indledt praktikperioden med en kort periode i skolepraktik.

DA bemærker desuden, at der ifølge aftaletekstens punkt 66 kan dispenseres for, at korte uddannelsesaftaler kun kan indgås op til to gange, således at det lokale uddannelsesudvalg kan dispensere for en 3. aftale. DA ønsker en tilføjelse til lovforslagets bemærkninger herom, så det er ”de faglige udvalg/lokale uddannelsesudvalg”, der kan dispensere. Dermed vil det give de enkelte faglige udvalg mulighed for at uddelegere kompetencen til de lokale uddannelsesudvalg.

LO foreslår, at korte aftaler bliver defineret i lovteksten, således at det bliver muligt at indgå en kort aftale, som omfatter dele af en praktikperiode og hele den efterfølgende skoleperiode. Baggrunden er trepartsaftalens intension om at begrænse skolepraktik og udnyttelsen af korte aftale. Enkelte skoler spekulerer i at blokere for indgåelse af en kort uddannelsesaftale, hvis eleven bare har været én dag i skolepraktik, og i stedet indgår delaftaler. Det betyder, at eleven fortsat er registreret i skolepraktik, og skolen modtager halvt taxameter, så denne trafik bør standses.

Håndværksrådet finder, at 3.-gangsdispensation for korte uddannelsesaftaler ligger bedre i de faglige udvalg end i de lokale uddannelsesudvalg.

Ministeriets bemærkninger:

Med hensyn til LO's og DA's forslag om at gøre muligt at indgå en kort uddannelsesaftale, som omfatter dele af en praktikperiode og hele den efterfølgende skoleperiode, uanset at eleven har indledt praktikperioden med en kort periode i skolepraktik, bemærkes, at det ligger uden for såvel trepartsaftalen som rammerne for dette lovforslag. Undervisningsministeriet kan ikke udelukke, at det foreslåede kan være en relevant justering af de gældende regler om korte uddannelsesaftaler, men finder det ikke på nuværende tidspunkt hensigtsmæssigt at introducere et sådant nyt element i lovforslaget. Undervisningsministeriet vil under inddragelse af bl.a. arbejdsmarkedets parter overveje konsekvenserne af den af høringsparterne foreslåede ændring med sigte på, at et forslag herom evt. kan indgå i en fremtidig ændring af lov om erhvervsuddannelser.

Med hensyn til det af DA og Håndværksrådet anførte vedrørende 3.-gangsdispensation for korte uddannelsesaftaler bemærkes, at det foreslåede ville gå videre end den eksakt aftalte ordlyd i trepartsaftalen. Det fremgår udtrykkeligt af aftalens pkt. 66, at muligheden for 3.-gangsdispensation skal ske med godkendelse fra det lokale uddannelsesudvalg (mens de faglige udvalg ikke er omtalt). I fravær af en udtrykkelig tilkendegivelse fra alle trepartsaftalens parter anser Undervisningsministeriet det ikke muligt at justere lovforslaget som foreslået.

Virksomhedsforlagt praktikuddannelse

DEG-L mener, at virksomhedsforlagt undervisning skal anvendes med henblik på at skaffe eleven mulighed for at etablere en ordinær praktikpladsaftale og/eller at få virksomhedserfaring i praksis. Når en elev skal i VFU, skal det være med udgangspunkt i elevens behov og individuelle uddannelsesplan, og det skal præciseres, hvilke kompetencer og praktikmål VFU-forløbet vil tilføre eleven. VFU varigheden bør være fleksibel, der kan være individuelle behov, der taler for, at enkelte elever har brug for mere tid i VFU for på den måde at understøtte elevens mulighed for at afslutte uddannelse i en del-, kort- eller restaftale. Det vil kvalificere VFU, hvis eleverne kan indgå i produktionen. Det vil både styrke læringsaspektet og arbejdssoialiseringen.

FSR er uenig i, at anvendelsen af virksomhedsforlagt praktikuddannelse, delaftaler og korte uddannelsesaftaler begrænses, da FSR mener, at det er en af måderne til at få eleverne i praktik, uden at det belaster arbejdsgiverne i en længere periode.

Ministeriets bemærkninger:

Det er Undervisningsministeriets vurdering, at det af DEG-L foreslåede ikke ville være i overensstemmelse med trepartsaftalen. Det fremgår udtrykkeligt af aftalens pkt. 64, at virksomhedsforlagt praktikuddannelse højst skal kunne vare tre uger for den enkelte elev i samme virksomhed og højst vare seks uger af elevens samlede praktikuddannelse. Det foreslåede ville således indebære en afgørende indsnævring af den grundlæggende intention i denne del af aftalen. Undervisningsministeriet anser det på denne baggrund ikke muligt at ændre lovforslaget som foreslået.

Bemyndigelse til undervisningsministeren til at fastsætte regler om ordensregler

DA finder, at fastsættelse af regler om skolers ordensregler og sanktioner bør ske efter indstilling fra REU. DA finder det derfor ikke tilstrækkeligt, at det alene er regler om udelukkelse, der skal behandles i REU.

DA finder imidlertid, at lovforslaget er uklart i forhold til konsekvenserne af en elevs midlertidige udelukkelse fra undervisningen. Det fremgår således ikke, hvor lang tid en udelukkelse kan vare, hvornår udelukkelsesperioden vil betyde, at skoleopholdet skal gennemføres på ny, og hvordan får virksomheden besked om elevens udelukkelse.

Danske SOSU-skoler, B-SOSU og DEG-L udtrykker betænkelighed ved ændringen. Foreningerne finder, at skolernes ledelse med disse tiltag risikerer at pålægges et ansvar for en adfærd og handlinger, som samme ledelse ikke har en reel mulighed for at afdække og monitorere. Skolernes ledelse bør alene kunne pålægges et formelt ansvar for at sanktionere den adfærd og de gerninger, der ligger indenfor rammerne af skolens aktiviteter. Sanktioner herudover bør alene være på foranledning af anden myndighed, arbejdsgivere eller i medfør af retlige beslutninger, herunder eventuelle domme. Danske SOSU-skoler, B-SOSU og DEG-L finder, at forslagens formulering indeholder en risiko for, at skolernes ledelse kan drages til ansvar for manglende sanktionering af blandt andet uhensigtsmæssig eller direkte retsstridig adfærd på blandt andet de sociale medier, der har fundet sted udenfor skolens regi (mobning, radikaliserende osv.), uden at samme ledelse har redskaberne til at bevise en forbindelse mellem disses indflydelse på god orden på institutionen. I forlængelse heraf finder foreningerne, at en udvidet adgang til tilbageholdelse af private genstande udover skoletiden åbner for en gråzone, hvor skolens ledelse har en øget risiko for at bringe sig i konflikt med de forvaltningsretlige regler.

HL finder, at skolernes lærere og ledere med disse initiativer risikerer at pålægges et ansvar for en adfærd og handlinger, som de samme ansatte ikke har en reel mulighed for at afdække og overvåge. Skolernes lærere og ledere bør alene kunne pålægges ansvar for at sanktionere den adfærd og de handlinger, der ligger inden for rammerne af skolens aktiviteter. HL mener endvidere, at en udvidet adgang til tilbageholdelse af private genstande udover skoletiden åbner for en gråzone, hvor skolen har en øget risiko for at bringe sig i konflikt med de forvaltningsretlige regler.

Institut for Menneskerettigheder anfører, at den foreslåede adgang til at fastsætte regler om at gennemføre rusmiddeltests kan risikere at gøre indgreb i børn og unges ret til respekt for privatliv og kan tillige

have betydning for børn og unges ret til sundhed. I det omfang anvendelsen af rusmiddeltests kan medføre sanktioner i forhold til elevens uddannelse, herunder bortvisning, må adgangen til at foretage sådanne tests desuden vurderes i forhold til retten til uddannelse. Institutet har tidligere undersøgt spørgsmålet ud fra tilgængelig viden om effekten af narkotikatests på skoler og uddannelsesinstitutioner, og fundet, at rusmiddeltests ikke kan antages at have den ønskede forebyggende effekt, og at narkotikatests endda kan have negative konsekvenser. Institut for Menneskerettigheder anbefaler overordnet, at forslaget om indsættelse af bemyndigelse til at fastsætte regler om elevernes frivillige medvirken i skolens tests for rusmidler genovervejes i forhold til forslagens menneskeretlige konsekvenser og den tilgængelige viden om effekten af rusmiddeltests. Såfremt forslaget fortsat ønskes fremsat anbefaler Institut for Menneskerettigheder, at der i lovforslagets bemærkninger redegøres nærmere for forslagens baggrund og formål, gældende ret, Undervisningsministeriets overvejelser om den foreslåede ordning, forslagens forhold til menneskeretten samt den tilgængelige viden om effekten af rusmiddeltest på skoler og ungdomsinstitutioner.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler endvidere overordnet i relation til den foreslåede adgang til at fastsætte regler om tilbageholdelse af elevers private genstande, ud over det tidspunkt, hvor skolens tilbud ophører, at Undervisningsministeriet i lovforslagets bemærkninger redegør for nødvendigheden af tilbageholdelse som disciplinær reaktion, og at det tilføjes direkte i lovteksten, at tilbageholdelsen altid skal være proportional og aldrig må overstige et døgn. Herudover vurderer Institut for Menneskerettigheder, at der bør føres tilsyn med anvendelsen af bestemmelsen for at sikre, at tiltaget ikke anvendes uproportionalt. Behovet for tilsyn er navnlig begrundet i, at bestemmelsen introducerer en markant anderledes disciplinær reaktion, end hvad institutionerne hidtil har haft hjemmel til, samt at tiltaget potentielt kan gøre indgreb i den enkeltes ret til privatliv, alt afhængig af, hvilke private genstande, der tilbageholdes.

LO finder, at den foreslåede bemyndigelse til undervisningsministeren til at fastsætte regler om ordensregler også bør indebære en pligt til at høre REU.

REU støtter forslaget, idet REU samtidig konstaterer, at der bl.a. er fastsat tilsvarende regler i lov om de gymnasiale uddannelser. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at den præciserende og udvidede bemyndigelse vil tydeliggøre skolens adgang til at gribe ind over for f.eks. elevers mobning af hinanden, og REU forudsætter i forhold hertil, at bestemmelsen alene indebærer, at skolernes ledelse kan gribe ind overfor elevadfærd, som den bliver bekendt med. REU henviser endvidere til selvstændige høringssvar, der måtte komme fra de organisationer, der er repræsenteret i REU.

Ministeriets bemærkninger:

Efter gældende ret fastsættes regler om skolens udelukkelse af elever fra undervisningen efter indstilling fra REU. I bekendtgørelse om erhvervsuddannelser er det i dag fastsat, at skolens ordensregler skal indeholde bl.a. regler om god orden og andre regler, som skolen finder hensigtsmæssige samt regler om de forholdsregler, skolen vil iagttage ved overtrædelse af ordensreglerne. Bekendtgørelsen vil som følge af lovforslaget komme til i videre omfang at angive rammer for, hvad skolen kan fastsættes ordensregler om. Bekendtgørelsen vil blive sendt i høring, herunder i REU, og Undervisningsministeriet finder ikke anledning til at ændre loven, sådan at fastsættelse af regler om skolens ordensregler sker efter indstilling fra REU.

Med hensyn til skolens indgriben over for elevadfærd, der er udvist uden for skolen, forudsætter dette, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at adfærden har haft en direkte negativ indflydelse på den gode orden i skolen, herunder på respektfulde relationer mellem skolens elever indbyrdes og mellem elever og ansatte. Et eksempel på en adfærd udvist uden for skolen, som kan have direkte negativ indflydelse på et godt og respektfuldt undervisnings- og læringsmiljø, er elevers mobning af hinanden eller af deres lærere på de sociale medier. Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, må proportionalitetsprincippet føre til, at skolen er særlig varsom i forhold til at iværksætte foranstaltninger på baggrund af elevadfærd, som har fundet sted uden for skoletiden. Den foreslåede bestemmelse er helt på linje med bestemmelserne i folkeskoleloven og i de nyligt vedtagne bestemmelser på de gymnasiale uddannelser, og Undervisningsministeriet finder ikke grundlag for, at der på erhvervsuddannelserne skulle være ringere muligheder for indgriben end på øvrige skoler og uddannelsesinstitutioner.

For så vidt angår Institut for Menneskerettigheders høringssvar om tilbageholdelse af elevers private genstande gøres opmærksom på, at tilsvarende bestemmelse blev fastsat i folkeskoleloven i 2009 og i lov om de gymnasiale uddannelser i forbindelse med den nylige reform af de gymnasiale uddannelser. Tilbageholdelse forudsætter, som det fremgår af bemærkningerne, at dette sker af praktiske eller pædagogiske grunde, og at grundene er tungvejende. Desuden er det en betingelse for, at der kan inddrages private genstande ud over skoletiden, at skolen har hjemmel i de ordensregler, som skolen har fastsat. Tilbageholdelsen kan endvidere ikke opretholdes længere, end hvad hensynet til den gode orden og eventuelt de praktiske og pædagogiske grunde tilsiger. Undervisningsministeriet ønsker at undgå unødigt detailregulering og finder derfor ikke anledning til at fastsætte en grænse for, hvor lang tid inddragelsen kan vare.

Med hensyn til rusmiddeltest skal Undervisningsministeriet pointere, at forslaget indebærer frivillighed fra elevens side. Ingen elev skal kunne tvinges til at blive testet for anvendelse af rusmidler. Desuden er det hensigten, at det vil blive fastsat i den kommende bekendtgørelse, at skolen alene kan anmode elever om at gennemføre rusmiddeltest, når der i skolens ordensregler er fastsat forbud mod brug af rusmidler, og når der tillige er tale om tilfælde, hvor der er begrundet formodning om, at eleven er påvirket, og hvor elevens adfærd desuden indvirker negativt på undervisningen og på undervisningsmiljøet. Det væsentlige frivillighedsaspekt indebærer efter ministeriets opfattelse, at forslaget ikke kan betragtes som værende af indgribende karakter.

I forhold til Institut for Menneskerettigheders henvisning til Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke vil Undervisningsministeriet iagttage, om implementeringen af regler om frivillig rusmiddeltest eventuelt måtte give anledning til at inddrage Sundhedsstyrelsens samt øvrig tilgængelig viden om effekten af rusmiddeltest på skoler og uddannelsesinstitutioner.

EMMA-kriterierne

DA er positiv over for, at der med lovforslaget skabes hjemmel til, at der kan fastsættes regler for skoler og praktikcentres procedurer i forbindelse med deres behandling og afgørelse af sager om udelukkelse af elever fra skolepraktik og andre sager om elevers retsstilling i forbindelse med skolepraktik, herunder overholdelse af EMMA-kriterierne samt regler om de faglige udvalgs behandling af elevers klager over sådanne afgørelser.

DA bemærker, at der lægges op til at implementere trepartsaftalens aftalte stramninger af EMMA-kriterierne efterfølgende, bl.a. via en bekendtgørelse. DA understreger i den forbindelse, at det er vig-

tigt, at alle de aftalte initiativer implementeres, herunder også præciseringerne om mulighed for at trække i SU og skolepraktikydelse.

DA anfører endvidere, at aftaleparterne bag trepartsaftalen har et ønske om, at reglerne for praktikcentrenes håndhævelse af EMMA-kriterierne præciseres, så der i højere grad følges op i forhold til ansvaret for at opsøge og formidle henholdsvis ansøge om ledige praktikpladser og ikke mindst sikrer en skærpet og mere ensartet fortolkning af EMMA-kriterierne m.v. For at imødekomme aftaleparternes ønske herom skal vejledningen om skolepraktik ajourføres, så skolerne med vejledningen har retningslinjer og procedurer for brugen af sanktioner m.v.

DA understreger i den forbindelse vigtigheden af, at REU inddrages i arbejdet med at udarbejde vejledningen til skolerne, idet den er et centralt element i forhold til at sikre, at skolerne/praktikcentrene også i praksis bliver i stand til at sikre en skærpet og ensartet håndhævelse af EMMA-kriterierne m.v.

LO bemærker generelt, at begrebet ”en anvist praktikplads” ikke er nærmere defineret i lov om erhvervsuddannelser. Det er imidlertid vigtigt med en afklaring af dette begreb, både i forhold til det foreslåede § 21 b i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag og i forhold til § 66 i lov om erhvervsuddannelser.

LO anfører, at § 66 i lov om erhvervsuddannelser handler om skolepraktik, og at elever, der ikke har afsluttet grundforløbet og dermed ikke kan begynde på et hovedforløb, derfor ikke kan være omfattet af samme regler som elever i skolepraktik, og derfor ikke bør være bundet af den først tilbudte praktikplads. LO foreslår på den baggrund, at det foreslåede § 66 i, stk. 2, 2. pkt., i lovforslagsudkastet justeres således, at sætningen ”og skal forlade skolepraktikken, når praktikpladsen tiltrædes, eller hvis eleven afslår at modtage pladsen” foreslås således ændret til: ”Elever, som afslår, at modtage praktikpladsen, efter endt grundforløb, slettes af praktikpladsregisteret. Elever i skolepraktik skal forlade skolepraktikken, når praktikpladsen tiltrædes, eller hvis eleven afslår at modtage pladsen” (forslag fremhævet med fed).

LO foreslår en justering af det foreslåede § 66 j, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om skolers og praktikcentres behandling og afgørelse af sager om udelukkelse af elever fra skolepraktik og andre sager om elevers retsstilling samt om behandling af elevers klager over sådanne afgørelser, således at dette sker efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser. LO anfører som begrundelse herfor, at da det er parterne, herunder lokale uddannelsesudvalg og faglige udvalg, der behandler af klagesagerne, bør REU også høres angående fastsættelse af nærmere regler om behandling og afgørelser.

Ministeriets bemærkninger:

Det bemærkes i relation til DA's bemærkning om vigtigheden af, at alle dele af trepartsaftalen implementeres, at ikke alle trepartsaftalens initiativer vurderes at forudsætte lovændring. En række af de aftalte initiativer vil således kunne gennemføres inden for rammerne af det eksisterende hjemmelsgrundlag. Der er dog efter fornyet dialog med parterne i lovforslaget foretaget en række justeringer i relation til de af DA omtalte aftaleinitiativer.

Med hensyn til det af DA foreslåede vedrørende inddragelse af REU i relation til den påtænkte ajourføring af vejledningen om skolepraktik (Skolepraktikhåndbogen) bemærkes, at dette hele tiden har været hensigten. Det foreslåede indgår i bemærkningerne til lovforslaget.

Med hensyn til det af LO foreslåede vedrørende begrebet ”anvist praktikplads” bemærkes som udgangspunkt, at dette ligger uden for såvel trepartsaftalen som rammerne for dette lovforslag. Begrebet ”anvist praktikplads” findes herudover allerede i den gældende § 66 i lov om erhvervsuddannelser, hvortil der tillige er knyttet konsekvenser/reaktioner, idet elever, der afslår en praktikplads, som skolen anviser, skal forlade skolepraktikken. Det følger derudover af lovens § 66 j, at elever kan klage til det relevante faglige udvalg over en skolens afgørelse om en elevs ophør med skolepraktik. Det omfatter fx det beskrevne tilfælde. Begrebet anvendes endvidere en række steder i den gældende bekendtgørelse om erhvervsuddannelsers regler om skolers pligt til elevregistrering samt praktikpladsopsøgende og -formidlende arbejde, idet det for fuldstændighedens skyld skal nævnes, at der i denne henseende dog anvendes terminologien ”henvisning til praktikpladser”. Begrebet ”anvist praktikplads” anvendes i øvrigt også i selve trepartsaftalen, uden at det er nærmere defineret. Det henvises herved til de konkrete forslag til ændring af §§ 105 og 113 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som findes i aftalens bilag 3. Det er på den baggrund Undervisningsministeriets opfattelse, at det pågældende begreb er alment kendt og anvendt i praksis. Der findes herefter ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Med hensyn til den af LO foreslåede indsnævring af den foreslåede § 66 i, stk. 2, 2. pkt., i lov om erhvervsuddannelser er det undervisningsministeriets vurdering, at dette ikke ville være i overensstemmelse med trepartsaftalen. Det fremgår udtrykkeligt af det konkrete forslag til ændring af § 105 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som findes i aftalens bilag 3, at enhver praktikpladsopsøgende skal have pligt til aktivt at søge de konkrete praktikpladser, som skolen eller praktikcentret anviser den søgende, samt at denne pligt indtræder otte uger før grundforløbets afslutning og gælder så længe den pågældende er registreret som praktikpladsopsøgende. Det fremgår endvidere udtrykkeligt af det konkrete forslag til ændring af § 113 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som ligeledes findes i aftalens bilag 3, at elever, som ikke aktivt opsøger en konkret praktikplads, som en skolen anviser, skal slettes som praktikpladsopsøgende. I fravær af en udtrykkelig tilkendegivelse fra alle trepartsaftalens parter anser Undervisningsministeriet det ikke muligt at justere lovforslaget som foreslået.

Med hensyn til det af LO foreslåede vedrørende inddragelse af REU i regler om skolers og praktikcentres behandling og afgørelse af sager om udelukkelse af elever fra skolepraktik og andre sager om elevers retsstilling bemærkes som udgangspunkt, at rådets eget hørringssvar ikke indeholder en tilsvarende tilkendegivelse. Forslaget findes imidlertid relevant i lyset af, at rådet efter den gældende § 66, c, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser har indstillingsmulighed i relation til elevers egnethed mv. i skolepraktik samt i relation til regler om elevernes retlige forhold, jf. § 48, stk. 1 og 6, § 50, stk. 2, og § 52, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser.

Udtrykkelig hjemmel til produktion af varer og tjenesteydelser

DA bemærker i relation til det foreslåede § 66 g, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, at REU bør høres over den påtænkte ajourførte vejledning til praktikcentrene om deres muligheder og begrænsninger med hensyn til salg af varer og tjenesteydelser i forbindelse med skolepraktik.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anbefaler, at ordlyden af den foreslåede bestemmelse ændres fra ”som ikke udgør urimelig konkurrence over for tilsvarende udbydere” til: ”som ikke udgør urimelig konkurrence over for private udbydere af tilsvarende varer og ydelser”.

Ministeriets bemærkninger:

Med hensyn til det af DA foreslåede vedrørende høring af Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser i relation til den påtænkte ajourføring af den omtalte vejledning til praktikcentrene bemærkes, at dette hele tiden har været hensigten. Det foreslåede kan på den baggrund imødekommes og vil indgå i bemærkningerne til det kommende lovforslag. Inddragelsen af rådet forventes at ske i efteråret 2017.

Den af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen foreslåede præcisering af bestemmelsens ordlyd findes relevant og kan imødekommes. Det foreslåede er indarbejdet i lovforslaget.

4.3. § 3 om ændring af lov om folkeskolen

Danske Regioner, DEG-L og Håndværksrådet hilser ændringerne af folkeskoleloven velkommen.

DSE ser positivt på udvidelsen af forståelsen af åben skole til at indebære partnerskaber med virksomheder og erhvervsrettede institutioner.

DI hilser ændringen af folkeskoleloven, som forpligter skolerne til som følge af den åbne skole at samarbejde med lokale virksomheder og erhvervsskoler, velkommen. Det nævnes i bemærkningerne, at det er den enkelte skoles leder, inden for rammer og mål fastsat af kommunalbestyrelsen og principperne fastsat af skolebestyrelsen, der beslutter omstændighederne for partnerskaber og samarbejder. DI vil i den forbindelse påpege, at kommunerne aktivt bør bistå skolernes leder, virksomhederne og erhvervsskolerne i etablering af kontakt og udvikling af samarbejde.

DI påpeger, at der i forbindelse med samarbejde mellem skoler og virksomheder er behov for en grundig vejledning om regler og rammer, herunder om arbejdsmiljølovgivningen. Efter kontakt med arbejdsmiljøtilsynet har DI erfaret, at det er meget vigtigt at skelne mellem aktiviteter, der kan have karakter af arbejde såsom erhvervspraktik, og aktiviteter, der har karakter af rundvisning, undervisning eller demonstration. DI opfordrer Undervisningsministeriet til at udarbejde en vejledning, og DI stiller sig gerne til rådighed i arbejdet.

DI og Frie Skolers Lærerforening støtter muligheden for at tilbyde erhvervspraktik fra 6. klassetrin.

KL finder det positivt, at samarbejdet med virksomheder og erhvervsskoler bliver opprioriteret gennem den foreslåede regelændring. KL efterspørger dog, at erhvervsskoler og gymnasier forpligtes til at samarbejde med folkeskolen omkring åben skole-aktiviteter m.v.

For bemærkninger fra Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning henvises til punkt 4.4. nedenfor.

UU Danmark støtter forslaget om fremrykning af erhvervspraktik i folkeskolen men gør samtidig opmærksom på nødvendigheden af, at praktikken tilrettelægges på en sådan måde, at den både er praktisk meningsgivende for eleverne og samtidig overholder gældende regler for arbejdsmiljø.

Ministeriets bemærkninger:

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at Undervisningsministeriet vil udarbejde et katalog med gode eksempler, der giver idéer til tilrettelæggelse og gennemførelse af erhvervspraktikken på en måde,

så aktiviteterne indgår i sammenhæng med andre udskolings- og vejledningsaktiviteter. Undervisningsministeriet vil i øvrigt sørge for, at der i forlængelse af lovforslaget vil blive vejledt om de nye muligheder for samarbejder med virksomheder og institutioner for erhvervsrettet uddannelse og erhvervspraktik, herunder om arbejdsmiljølov.

For at give skolerne mulighed for at tilbyde eleverne erhvervspraktik fra 6. klassesettrin i hele skoleåret 2017/18 fremrykkes ikrafttrædelsestidspunktet for denne ændring i lovforslagets § 3, nr. 4, til 1. august 2017 i stedet for 1. januar 2018.

I forhold til det af KL efterspurgte om, at erhvervsskoler og gymnasier forpligtes til at samarbejde med folkeskolen omkring åben skole-aktiviteter m.v., kan det oplyses, at Undervisningsministeriet ikke finder det hensigtsmæssig at indarbejde forpligtelser for ungdomsuddannelsesinstitutionerne af ukonkret karakter, herunder også henset til at forpligtelsen ikke vedrører elever på de pågældende institutioner.

4.4. § 4 om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v.

Danske Regioner støtter i udgangspunktet forslaget. Regionerne vil endvidere opfordre til, at skolernes forpligtes til at arbejde med kvalitetsudvikling af brobygningsaktiviteterne og tilrettelægge forløbene ud fra den bedst tilgængelige viden på området. Danske Regioner opfordrer til, at traditionelle brobygningsaktiviteter suppleres af en mere systematisk inddragelse af ungdomsuddannelserne i grundskolen. Dette kan eventuelt behandles i forbindelse med en eventuel evaluering af den nuværende vejledningslov.

DSE ser positivt på, at der med forslaget igangsættes tiltag, der giver en mere individuel og kvalificeret vejledning, hvilket er et skridt i den rigtige retning. Foreningen understreger, at elev såvel som forældre bør inddrages i vurderingen af, hvorvidt en brobygningsindsats er givende for eleven og ikke bare være op til skolelederen i dialog med UU-vejledningen.

DI støtter ændringerne af vejledningsloven, men understreger at det er vigtigt at følge udviklingen, så brobygning fortsat bruges som et element i at sikre, at særligt ikke-uddannelsesparate elever får nogle autentiske erfaringer med ungdomsuddannelserne. DI mener, at brobygning ikke alene tjener til at afklare elevernes valg, men også at det kan give eleverne øget motivation for læring.

Formandskabet for Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning bemærker, der er behov for at følge vejledningsområdet bredt, så de ændringer af lov om folkeskolen og lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., som berører vejledningsområdet, ses i sammenhæng med de ændringer på området, man kan forvente sker på baggrund af de kommende anbefalinger fra Ekspertgruppen om bedre veje til en ungdomsuddannelse. Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning vil følge udviklingen og konsekvenserne af disse ændringer – bredt set og i en sammenhæng med evt. øvrige ændringer på området – med interesse i tiden frem. Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning vil have særligt fokus på de elementer i forslaget, der handler om eller skal ses i sammenhæng med vejledningsopgaven.

Efterskoleforeningen hilser ændringen velkommen, idet foreningen bemærker, at den går ud fra, at det i forhold til forslaget om at gøre den obligatoriske brobygning i 10. klasse mere fleksibel vil være muligt

for skolerne at lave individuelle aftaler med erhvervsskolerne uden behov for koordinering gennem UU.

Frie Skolers Lærereforening finder det positivt, at brobygningen tilpasses de forskellige elevgruppers behov, men foreningen efterlyser den individuelle vejledningsindsats for de uddannelsesparate elever.

Håndværksrådet tilslutter sig den foreslåede smidiggørelse af brobygning i 9. klasse, og at den tilbydes bredere.

KL finder det positivt, at reglerne for brobygning i 9. klasse foreslås gjort mere fleksible, så det kan tilbydes til alle elever. KL skal tage forbehold for de aktivitetmæssige og økonomiske konsekvenser af forslaget set i lyset af at den store gruppe af uddannelsesparate elever herefter kan tilbydes brobygning. KL skal desuden efterlyse en endnu højere grad af fleksibilitet i de ordninger, som ligner hinanden på dette område, dvs. introduktionskurser i 8. klasse, brobygning i 9. klasse (den aktuelle) og brobygning i 10. klasse.

UU Danmark støtter, at brobygningen også kan tilbydes uddannelsesparate elever, der har behov for afklaring af et uddannelsesvalg, men gør også opmærksom på, at UU ikke i alle kommuner nødvendigvis har tæt kendskab til de uddannelsesparate elever fra f.eks. individuelle samtaler, men blot fra den kollektive vejledning.

Ministeriets bemærkninger:

Kvalitetsudvikling af brobygningsaktiviteterne, som Danske Regioner efterlyser, vil bl.a. ske i form af, at brobygningen understøttes ved, at elevernes udbytte af brobygningsaktiviteten skal indgå i elevens studievalgportfolio.

Kendskab til de uddannelsesparate elevers behov for brobygning kan af UU opnås i den kollektive vejledning eller fx via samarbejde med skolens undervisere, og kan således efter ministeriets opfattelse opnås, selvom UU ikke har individuelle samtaler med eleverne.

For så vidt gælder de frie skoler, der ikke er betjent af UU, er det disse skolers egen vurdering, hvorvidt der skal gives individuel vejledning. Undervisningsministeriet gør i forhold til Efterskoleforeningens høringssvar opmærksom på, at det ikke efter de gældende bestemmelser og heller ikke efter de foreslåede nye bestemmelser om brobygning vil være muligt for skolerne at lave individuelle aftaler med erhvervsskolerne om brobygningsforløbene uden om UU.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændring i forslaget til § 4.

4.5. § 5 om ændring af lov om godtgørelse og tilskud til befordring ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse

Danske SOSU-Skoler, B-SOSU, Danske Regioner, DEG-L og HL hilser ændringen velkommen.

DA finder det også positivt, at dette element af trepartsaftalen adresseres nu. DA anfører dog samtidig, at ordlyden af den foreslåede bestemmelse kan ses som værende i modstrid med den foregående sætning i § 5, stk. 2, i loven, hvor det er anført, at ”der højst kan ydes godtgørelse for det antal timer, som inden for det pågældende område svarer til fuldtidsarbejde”, og at uklarheden genfindes i bemærknin-

gerne til lovforslagets § 5, idet det her er anført, at ”det vil fortsat gælde, at godtgørelsen/lønkompositionen kun gives for de antal timer, som den givne medarbejder har skullet arbejde den pågældende dag”. Efter DA's vurdering bør der foretages en præcisering i lovens § 5, stk. 2, 3. pkt., samt i bemærkningerne til lovforslaget, således at det med tydelighed fremgår, at det er antallet af timer, som medarbejderen har deltaget i kursus med løn – med et deraf følgende løntab for virksomheden, der er det afgørende kriterium for godtgørelse, og ikke det antal timer, den pågældende medarbejder skulle have arbejdet, hvis vedkommende ikke var på kursus.

VEU-rådet hilser også ændringen velkommen, dog ønsker rådet at pege på nødvendigheden af, at implementeringen af forslaget gennemføres så hurtigt som muligt, når der er truffet beslutning om bl.a. administration og it-understøttelse af VEU-godtgørelsen.

Ministeriets bemærkninger:

I relation til det af DA anførte er det ministeriets opfattelse, at der fortsat højst skal kunne ydes godtgørelse for det antal timer, som inden for det pågældende område svarer til fuldtidsarbejde. Trepartsaftalen ændrer ikke herved.

I trepartsaftalen fremgår det af pkt. 73, at det fortsat vil gælde, at godtgørelse/lønkomposition kun kan gives for de antal timer, som den givne medarbejder har skullet arbejde den pågældende dag.

Høringssvaret har på baggrund heraf ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

Undervisningsministeriet har noteret sig VEU-rådets bemærkning om nødvendigheden af hurtig implementering.

4.6. § 6 om ændring lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler

DA er positiv over for, at der med lovforslaget åbnes op for, at efterskoler og de frie kostskoler som en forsøgsordning kan igangsætte forsøg med EUD10-forløb. DA mener, at det er vigtigt at have fokus på fagligheden i et sådant forsøg, og at EUD10 grundlæggende bør bygge på et tæt samarbejde med erhvervsskolerne. DA ser imidlertid gerne en mere grundlæggende reform af 10. klassetilbud i såvel grundskolen som på efterskoler og frie kostskoler. Den bør indebære, at disse uddannelsestilbud som udgangspunkt målrettes erhvervsuddannelserne på samme måde, som man åbner for i det foreslåede forsøg.

Danske Regioner støtter muligheden for et forsøg med udbud af erhvervsuddannelsernes grundforløbs første del som en del af 10. klasse på efterskoler. Det anbefales, at regionerne inddrages i det videre arbejde med udvikling og eventuel udbredelse af modellen, jf. ansvaret for koordinering af ungdomsuddannelsernes geografiske placering. Såfremt forsøgsordningen gøres permanent, bør udbud af erhvervsuddannelser på efterskoler omfattes af den regionale koordinering, hvilket indebærer at regionsrådet afgiver indstilling vedrørende placering af nye udbud af ungdomsuddannelser.

Danske SOSU-skoler og B-SOSU hilser forslaget velkomment. Foreningerne finder det af afgørende betydning, at der skabes en incitamentsstruktur for både institutioner og elever, der sikrer, at der ikke opstår økonomiske barrierer for afvikling af forsøg med 10-klasse forløb, der kombinerer et 10. klasseforløb på efterskole med 1. del af en erhvervsuddannelsens grundforløb. I denne forbindelse er især

væsentligt, at elever/forældre ikke pålægges øget egenbetaling i forbindelse med deltagelsen i et sådant forsøg.

Danske SOSU-skoler, B-SOSU og DEG-L finder ligeledes, at der bør blødes op på kravet om, at 10. klasselever på efterskoler, der ønsker at deltage i sådanne forløb, forud for deltagelsen heri skal opfylde adgangskravene til erhvervsuddannelserne. Ofte vil målgruppens formål med deltagelse i et 10. klasse forløb netop være at opnå kvalifikationer til at imødegå samme adgangskrav. Derfor bør institutionernes vurdering af elevens egnethed være afgørende for adgangen – jf. i øvrigt reglerne om en udvidet adgang for skolerne til at optage elever i hht. erhvervsuddannelseslovens § 5, stk. 2 og 3, samt hovedbekendtgørelsens § 54, stk. 4.

DEG-L opfordrer til, at der udarbejdes en model, der gør det rentabelt at gennemføre forsøgene både for erhvervsskolen, efterskolen og de forældre, hvis børn ønsker at gennemføre forløbet. Således der ikke bliver tale om en økonomisk skævvridning, der giver social ulighed. Derudover bør der i modellen sikres, at efterskolen og erhvervsskolen har et tæt samarbejde. Samtidig er det afgørende, at det tydeligt fremgår, at det er erhvervsskolen, der står for kvalitetssikring på den del af 20/20-modellen, der indeholder grundforløb 1.

DI støtter forslaget, idet DI forudsætter, at der er tale om begrænset forsøg. DI lægger stor vægt på, at forsøget foregår i et tæt samarbejde mellem efterskoler og erhvervsskoler med erfaring med 10. klasse og gerne med inddragelse af lokale virksomheder, hvor det kan lade sig gøre. DI er meget interesseret i at følge forsøget tæt og stiller sig til rådighed i forbindelse med både gennemførelse og senere evaluering af forsøget.

Efterskoleforeningen kvitterer for den gode, forudgående dialog med Undervisningsministeriet og hilser det velkomment, at der åbnes op for en forsøgsordning. Foreningen stiller sig undrende over for den foreslåede model, som ikke tager højde for, at der er tale om et efterskoleophold, som er en kombination af undervisning og samvær. Efterskoleforeningen anfører således, at forslaget vil indebære, at det vil blive op til 24.000 kr. dyrere for en lavindkomstfamilie at vælge denne model, da forslaget ikke lægger op til statslig elevstøtte i de 20 uger, hvor eleven er optaget på 1. del af eud-grundforløbet. Efterskoleforeningen kan på ingen måde anbefale, at egenbetalingen for et efterskoleophold med EUD-grundforløb skal være væsentligt dyrere end ellers, idet dette vil give en helt urimelig social skævvridning. Efterskoleforeningen peger endvidere på, at i samarbejdsmodeller fra interesserede efterskoler, som foreningen har set, er der taget udgangspunkt i en integreret model, hvor der foretages en kombination af 10. klasse og eud-grundforløb over det meste af skoleåret og henviser til, at der er hjemmel hertil i lovforslaget. På den baggrund efterspørger Efterskoleforeningen en hensigtsmæssig måde at opføre ugerne på, da skolerne får tilskud efter de konkrete antal uger, eleven har gået på skolen. Foreningen er meget indstillet på at bidrage med forskellige løsningsmodeller og ser frem til fortsat konstruktiv dialog med Undervisningsministeriet.

Frie Skolers Lærerforening hilser initiativerne om formaliserede eud-forløb velkommen.

FSR vurderer, at muligheden for at kombinere erhvervsuddannelsesforløb med 10. klasse på efterskoler vil være en styrkelse af indsatsen over for de svageste elever.

HL glæder sig over de foreslåede ændringer, idet foreningen af hensyn til kvalitetssikringen forventer, at undervisning, der følger af lov om erhvervsuddannelser, også varetages af EUD-lærere.

Håndværksrådet støtter muligheden for at afprøve grundforløb 1 forløb på efterskoler, og henstiller til, at det i høj grad bør bygge på samarbejde med erhvervsskolerne.

REU er positiv over for forslaget. REU mener, at det er vigtigt at have fokus på fagligheden i et sådant forsøg, og at eud10 grundlæggende bør bygge på samarbejde med erhvervsskolerne. REU henviser endvidere til selvstændige høringssvar, der måtte komme fra de organisationer, der er repræsenteret i REU.

Ministeriets bemærkninger:

Undervisningsministeriet bemærker, at der med lovforslaget ikke ændres på adgangskravene for de elever, som ønsker at påbegynde grundforløbet. Dvs. eleverne skal opfylde adgangskravene til erhvervsuddannelserne, jf. lov om erhvervsuddannelser. Det indebærer, at reglerne om en udvidet adgang til skolerne til at optage elever efter § 5, stk. 2 og 3, i lov om erhvervsuddannelser og § 54, stk. 4, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser finder anvendelse.

Angående det af Efterskoleforeningen anførte om social skævvridning, ved at eleverne ikke kan modtage statslig elevstøtte i første del af grundforløbet, har Undervisningsministeriet justeret lovforslaget, så der muliggøres udbetaling af elevstøtte i denne periode. Merudgifterne hertil finansieres ved en mindre reduktion af bevillingen til individuel supplerende elevstøtte til efterskolerne. Som følge heraf fastsættes i et nyt § 30, stk. 5, at elever i grundforløbet kan efter ansøgning til efterskolen opnå elevstøtte.

Lovforslaget ændrer ikke på den måde, som efterskolerne skal opgøre antal årselever. De anførte bemærkninger herom giver derfor ikke anledning til justeringer af forslaget.

For så vidt angår samarbejde mellem erhvervsskoler og efterskoler og i den forbindelse kvalitetssikring af undervisning mv. vil der i løbet af forsøgsperioden, herunder ved Undervisningsministeriets behandling af de indkomne forsøgsansøgninger, bl.a. være fokus på disse elementer. Endvidere er det fastsat i lovforslaget, at der gennemføres en evaluering af forsøgene i 2019 med henblik på en eventuel permanent ordning fra skoleåret 2020/21.